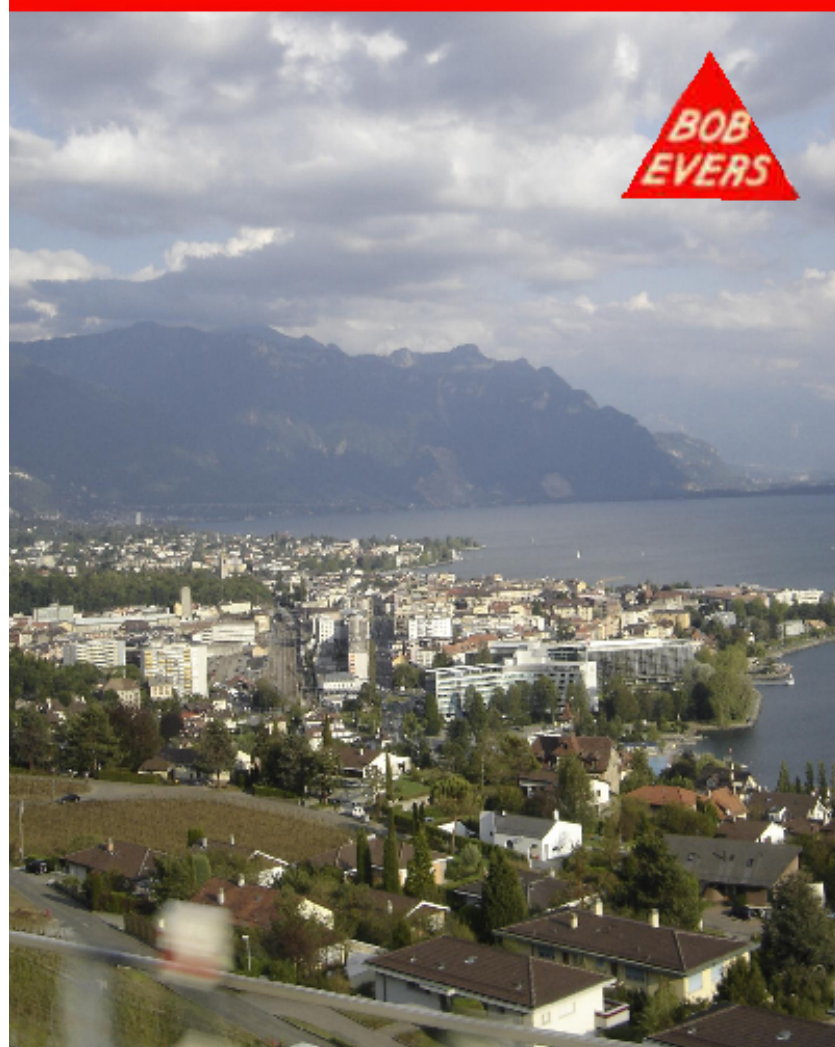

Adriaan van Lidth de Jeude

EIGENAARDIGHEDEN ROND EEN ERFENIS

EIGENAARDIGHEDEN ROND EEN ERFENIS

Adriaan van Lidth de Jeude

HOOFDSTUK 1 - DE VONDST	5
HOOFDSTUK 2 - DE OPRUIMING	13
HOOFDSTUK 3 - DE VONDST	20
HOOFDSTUK 4 - HET BERICHT	27
HOOFDSTUK 5 - ONTRAADSELD	32
HOOFDSTUK 6 - IN DE METRO	38
HOOFDSTUK 7 - ZWITSERLAND	45
HOOFDSTUK 8 - LAUSANNE	51
HOOFDSTUK 9 - DE ONTKNOPING	57-62

HOOFDSTUK 1 - DE VONDST

Het was druk op de vlooiemarkt, waar zoals gewoonlijk de ene helft van Nederland zijn gebruikte spullen probeerde te verkopen aan de andere helft, die gemoedelijk slenterend langs de kramen voorbijtrok. Echt zo'n gezellige, zonnige markt voor jong en oud met 'voor elck wat wils'. En natuurlijk een kolfje naar de hand van zuinige Jan Prins, die zich onder de vele bezoekers bevond met het idee dat het zonde was om teveel te betalen voor spullen, die weliswaar niet geheel nieuw meer waren, maar toch ook niet zo op de draad versleten, dat ze daardoor geheel onbruikbaar waren geworden.

"Dus," dacht Jan in zichzelf, "wat wil je nog meer. Lekker laag in prijs en toch nog goed bruikbaar."

Even verderop staat hij te staren naar een prachtige uitstalling modeltreintjes en herinnert zich een oud avontuur met de dikke, roodharige sproetenkop Arie Roos en de Amerikaanse Bob Evers, toen zij op de weg van Soest naar Bilthoven een doos vonden met kleine wagonnetjes en locomotieven.

"Goh," zegt hij hardop, "een echte 2-C-1. Die zie je nog maar zelden in zo'n mooie staat."

"Bedoelt u die zwarte locomotief achter die blauwe?" vraagt een man naast hem.

"Ja," antwoordt Jan verrast, want zijn opmerking scheen meer voor zichzelf bedoeld.

"Dat is een mooie locomotief," zo vervolgt de man, "maar wat bedoelde u met twee cee één?"

"Oh, dat," lacht Jan, "dat is eenvoudig uit te leggen. Dat heeft te maken met de asindeling. Kijk, in de tijd van het stoomtijdperk en de verdere groei van het spoorwegennet kwamen ze er al gauw achter, dat dit een belangrijk vervoermiddel was. Niet alleen voor reizigers, maar ook voor goederen. Zware vrachtauto's waren er nog niet en hoe langer je die trein kon maken, hoe goedkoper het vervoer per spoor werd. Maar dat hield ook in, dat de loks, de locomotieven, dus," verbetert hij snel, "nu mee moesten groeien met de capaciteit van een lange rij goederenwagons. Ze begonnen ooit met simpele stoomloks met 4 wielen, maar dat veranderde al snel in grotere modellen. Ze bepaalden toen, dat van de zijkant gezien de grote, aangedreven wielen een lettercode kregen en de meeloopwielen ervoor en aan de achterkant kregen cijfers. Dus die lok, die daar ligt achter die blauwe 1100, is een 2-C-1 oftewel van voren naar achteren gezien 2 meeloopwielen, drie grote, aangedreven wielen

en onder de tender voor de kolen nog een meeloopwiel. Er zijn zelfs loks gebouwd volgens de code 2-E-1 met wel vijf aangedreven wielen. Toen het spoor werd geëlektrificeerd, kwamen er natuurlijk heel andere loks als zo eentje, die daar ligt,” wijst Jan op de bekende blauwe 1100 lok van onze spoorwegen. “Door de gewijzigde aandrijving met elektromotoren zijn die loks uitgerust met twee wielstellen met elk vier wielen. Als de wielstellen twee wielen hebben, heten ze Bo. Dus die 1100 heeft een Bo-Bo asindeling. Hebt u ooit gehoord van de krokodil?”

De man hangt aan zijn lippen: “Eeuh...nee.”

“Dat was een prachtige Duitse lok met een middencabine en dubbele bediening, waardoor hij niet op een draaiplateau hoefde te keren. Die had driedubbele wielstellen. Een zes-asser dus en die noemden ze Co-Co. Door de lange neus en identieke staart had hij wel wat weg van een krokodil en daardoor is-ie zo bekend geworden,” beëindigt Jan zijn verhaal.

“Tjonge,” zegt de man naast hem, “u weet er veel van! Werkt u soms bij de spoorwegen?”

“Nee hoor,” antwoordt Jan, “het is gewoon een hobby van me. Ik heb een algemene technische belangstelling en ja, vroeger heb ik ook met treintjes gespeeld en dan is je interesse gewekt. Je leest eens wat en je onthoudt eens wat. En speciaal locomotieven hebben me altijd geboeid van hier tot Mexico.

Waar trouwens een mooie verzameling is te zien, is in het Technik Museum in Berlijn,” vervolgde Jan nu heel enthousiast, want hij merkt dat de man naast hem echt geïnteresseerd is in zijn verhaal. Hij gaat door: “Ik ben daar een paar jaar geleden geweest en stond toen op de stookplaat van zo’n enorme locomotief. Een oude machinist vertelde, dat die dingen maar drie tot vier weken konden rijden. Daarna was de stookketel zo onder de slakken of kolenresten gekomen, dat het rendement sterk achteruit liep. Iets wat ze natuurlijk niet konden hebben met die lange treinen. Na het afkoelen van de ketel moest een klein jongetje van zo’n jaar of twaalf komen, die door het stookgat kroop en met een klein lampje erbij in zijn eentje de slakken losbikken. Dat nam bijna twee weken in beslag, waarna de locomotief weer in de dienstregeling werd opgenomen.”

“Goh,” zegt de man, “dat zou met die Arbo-regels van nu niet meer kunnen gebeuren!”

“Nee,” beaamt Jan, “dat denk ik ook niet. Nou, tot ziens.”

“Ja, goedendag en bedankt,” antwoordt de man.

Een paar stands verder stopt Jan loopt door en stopt bij een boekenstalletje. Ook de boeken zijn hier veel goedkoper dan in de winkel en het maakt hem niet uit of er al eerder iemand door heeft gebladerd. Hij loopt met zijn vinger over de titels en ziet tot zijn geluk een hardcover uitvoering van *Een Overval in de Lucht* van Willy van der Heide. Hij opent het boek en schrikt zo van de prijs, dat hij het werk bijna uit zijn handen laat vallen. Zeventig euro, hoe durven ze het te vragen en dan nog zonder omslag. Pure oplichterij! denkt Jan in zichzelf. Hij beheerst zich echter en plaatst het boek terug in de rij. Zijn vingers glijden verder en stoppen bij een Engelse titel: 'Stories about Saturn' door ene Prof. Dr. Christopher A. Wilson. Jan denkt direct aan Bob, die naast een groot technisch inzicht natuurlijk helemaal bevangen is door de ruimterace van de Amerikanen en de Russen met als absoluut hoogtepunt de maanlanding in juli 1969.

De woorden van de Amerikaanse ruimtevaarder Armstrong liggen nog in ieders geheugen gegrift: "This is a small step for the human being, but an giant step for mankind."

Jan besluit het gebonden boek voor Bob te kopen en zoekt naar de prijs. € 12,50 is erin geschreven. Jan houdt het boek omhoog tegen de verkoper en vraagt: "Wat is hiervoor de beste prijs?"

"De prijs staat voorin," antwoordt de man en neemt het boek over van Jan. Hij kijkt hem eens schuin over zijn sterke bril aan en zegt: "Voor een tientje mag je het meenemen."

"Top," zegt Jan en overhandigt een 10 euro biljet.

"Veel plezier ermee," zegt de man.

"Bedankt en tot ziens," zegt Jan en ziet in zijn ooghoeken iets verderop een onopvallende man in een grijze regenjas met een gleufhoed staan, die de aankoop aandachtig heeft gevolgd. Hij besteedt er verder geen aandacht aan en loopt weg.

Jan houdt het boek stevig onder zijn arm geklemd, als zijn gsm afgaat. Hij neemt op en krijgt Arie Roos aan de telefoon.

"Hoi, jongetje Prins. Zit je thuis?"

"Nee," antwoordt Jan, "ik loop op de vlooiemarkt, Waterlooplein. Hoezo? Ben je iets van plan?"

"Ja, ik wilde even langskomen met een verrassing. Ik breng iemand mee, die jij een tijd niet hebt gezien!"

"Wie is dat dan? Ken ik hem?"

“Ja, je kent hem wel, maar je zult het straks wel zien. Over een uurtje bij jou?”

“O.K. Ik zie je straks, dikke.”

Jan is door dit spannende telefoontje zo in beslag genomen, dat hij de man met zijn gleufhoed, die hem nu op zo'n 50 meter volgt, niet opmerkt. Hij sluit het gesprek af en haast zich naar huis. Thuisgekomen legt hij het boek op zijn kamer, ruimt wat op en is net klaar als de voordeurbel gaat. Gewoontegetrouw gaat Marianne de huishoudster opendoen en even later komt dikke Arie de trap opgestommeld. Maar Jan hoort nog een voetstap erachteraan en hij kent deze tred! Tot zijn grote blijdschap en verbazing komt Bob Evers binnen.

“Waar kom jij vandaan, ouwe Yankee?” vraagt Jan, enigszins van de verbazing bekomen.

“Yes, dat heb ik weer eens goed geregeld,” zegt Bob. “Na mijn studie werktuigbouw ben ik in dienst genomen door een van de dochterbedrijven van mijn vader. Daar moet ik nog veel leren en allerlei specialistische opleidingen volgen, want zoiets pakken wij in Amerika groots aan.”

“Nou, nou,” antwoordt Jan. “Kalm aan maar. Wat bedoel je nu weer met groots?” daarmee inhakend, dat Amerikanen alles bij hen wat groter voorstellen, dan in de rest van de wereld is te zien.

“Grapje, Jan, grapje,” zo vervolgt Bob, hierdoor niet uit het veld geslagen. “Ik moet dus nog een aantal aanvullende werk cursussen volgen en dat hoefde niet in de States. Dus heb ik via mijn vader, dankzij zijn uitgebreide netwerk als autofabrikant, geregeld, dat ik naar een Nederlandse distributeur in machineonderdelen kan gaan. Die man heeft zijn bedrijf hier in Amsterdam, ergens bij de havens.”

“Hé, da's leuk,” zegt Jan, “Bij wie is dat? En hoe lang gaat die opleiding duren?”

“Well,” antwoordt Bob, “het is de Nederlandse evenknie van Delphi. Dit bedrijf heet Macho en ik kan er in elk geval 3 maanden blijven met een mogelijkheid op eenzelfde periode verlenging. Ik moest alleen zelf voor onderdak zorgen, maar dat was natuurlijk geen probleem,” wijzend op Arie. “Zijn ouders waren zo vriendelijk mij een kamer te geven voor de tijd, dat ik hier ben.”

“Enne, heb je ook wat vrije dagen?”

“Ja, natuurlijk! Zelfs veel meer dan ik ooit per jaar thuis zou hebben met een baan. Wij in Amerika hebben hooguit 2 weken vakantie, om van dubbele feestdagen maar helemaal niet te spreken. Jullie hebben zelfs vrij op tweede paasdag of tweede kerstdag; dat kennen wij niet

en we moeten dan gewoon naar ons werk. Voor Johan de Witt, zo heet de directeur van Macho, hoef ik trouwens maar 15 werkdagen per maand aanwezig te zijn. De rest heb ik volgens hem nodig om mij de theorie eigen te maken en te rapporteren, natuurlijk. En ik mag zelf die vrije dagen opnemen, wanneer ik wil!”

Arie was tot nu toe nogal stil geweest en dat was ook logisch. Hij had immers al uitvoerig met Bob gesproken en dit verhaal kende hij dus al. Maar nu mengde hij zich toch in het gesprek: “Jan, eeh.... Ik voel me wat hongerig. Zou Marianne misschien thee kunnen zetten met eehhh... een paar koekjes erbij of eeh... broodjes?”

“Natuurlijk,” haastte Jan zich in een reactie, “stom van me. Ik ben ook echt een slechte gastheer. Ik ga het haar meteen vragen.”

Hij haastte zich naar beneden.

“Je voer komt eraan, dikke,” zei hij tegen Arie, de kamer weer inlopend.

“En voor jou, Bob, heb ik vanmorgen wat gevonden.”

Hij overhandigt het boek van de vlooiemarkt aan Bob die een kreet van verrassing uitstoot.

“Geweldig, Jan. Hoe ben je daaraan gekomen? Die boeken van Professor Wilson zijn in de States haast niet meer te krijgen en het was al heel lang een wens van mij! Deze man is een absolute topdeskundige op ruimtevaartgebied en iedereen, die zich dergelijke boeken aanschafft, is veel meer, dan zomaar een geïnteresseerde leek.”

“Och,” zegt Jan achteloos, ondersteund door een licht wuivend handgebaar, “zoiets is gewoon in Nederland voor iedereen te koop op een vlooiemarkt,” daarmee een speldenprik gevend aan Bob, die hiervan niets merkt. Hij heeft het boek opengeslagen en leest de inhoud.

“En heb je gezien, Jan, dat dit ook nog eens een eerste druk in een gebonden uitgave is! Ik vind het echt tof van je, dat je aan mij heb gedacht! Ik ben er echt heel blij mee!”

“Laat mij eens zien,” zegt Arie.

Bob overhandigt het boek aan Arie die het openslaat en een stukje leest. Kennelijk is hij een noot tegengekomen, want ineens bladert hij naar het laatste katern, waar de notaties zijn opgenomen.

“Hee,” zegt hij hardop, “dat is vreemd. De harde achtercover is dikker dan de voorcover. Het lijkt wel of er onder het binnenschutblad iets geplakt zit.”

“Zeker gescheurd en daarna wat slordig gerepareerd. Laat mij eens zien,” zegt Jan.

“Ja, ik geloof dat je gelijk hebt. Dit roept om nader onderzoek. Momentje!”

Hij legt het boek neer en verdwijnt naar beneden om even later terug te keren met het scherpste aardappelschilmesje dat Marianne kon missen.

“Bob,” vraagt Jan, “vind je goed dat we je boek gaan opereren?”

“Tuurlijk,” antwoordt Bob, “maar liefst zo voorzichtig mogelijk.”

“Dat spreekt vanzelf. Je vergat zeker, dat ik ooit een cursus boekbinden heb gevolgd? Wel, daar komt vanaf vandaag een nieuwe les bij: boekslopen!”

Jan hanteert met de precisie van een open hartoperatie het huishoudelijk gereedschap en snijdt het binnenblad voorzichtig aan één kant open. Hij kijkt erin en geeft een kreet van verbazing: “Er zit echt iets in. Dat heb je goed gezien, Arie!”

Hij pakt een pincet uit een postzegelalbum en begint in de nauwelijks openstaande vouw te wroeten. Hij klemt de bekken van het pincet voorzichtig om een dubbelgevouwen papier, dat zich onder het binnenschutblad bevindt en trekt er zachtjes aan. Heel langzaam komt het papieren velletje naar buiten. Jan legt de pincet terzijde en neemt het dubbelgevouwen papier in zijn handen.

Plotseling wordt er op de deur geklopt. De drie jongens schrikken hier zo van, dat ze de kleine tafel, waaraan zij zitten, omgooien. Marianne, de rust zelve, opent de deur en zegt: “Zo, heren, slecht geweten?”

“Nee, nee, helemaal niet. We waren in iets zo verdiept, dat we de omgeving even vergaten,” luidt het antwoord.

Marianne zet op de intussen weer herplaatste tafel een groot dienblad met drie dampende kommen thee en een schaal vol broodjes, waarop Arie zich met een kreet van geluk stort.

“Wat staat er nu op dat papier, Jan?” mummelt hij met volle mond.

“Momentje, momentje. Het is handgeschreven en ik moet even een vergrootglas pakken.”

Jan rommelt in een bureaula en tovert een mooi vergrootglas van zijn grootvader te voorschijn met een leren handvat.

“Eens kijken, wat er op staat geschreven,” zegt Jan. “Het valt niet mee, want het lijkt een beetje op een doktershandschrift. Het was toch een wetenschapper, Bob?”

“Jazeker en eentje van veel aanzien. Een echte professor dokter! Overigens toch een beetje zielig geval. Hij was enig kind en zijn ouders zijn omgekomen bij een auto-ongeluk, toen hij 4 jaar oud was. Hoe noemen jullie dat ook al weer? Kip noch raaf zijn, geloof ik?” antwoordt Bob.

“Nee, kip noch kraai hebben,” verbetert Jan automatisch en kijkt weer op het papier.

Hij kan het volgende ontcijferen:

	<u>finder</u>	<u>Wilson,</u>	<u>age</u>	<u>years</u>	<u>good</u>	<u>, that</u>
	<u>to</u>	<u>to</u>	<u>at</u>	<u>de</u>	<u>have</u>	<u>to</u>
	<u>accountnumber</u>				<u>Switzerland</u>	<u>of</u>
34.	<u>is</u>	<u>one</u>		<u>, thus</u>	<u>for</u>	<u>great</u>
C	<u>space</u>	.				<u>my</u>

Jan komt er niet helemaal uit, want er schijnen woorden te ontbreken.

“Laat mij eens zien, Jan,” vraagt Bob.

“Ik zie wat je bedoelt. Het papier is niet compleet.”

Arie had stil zitten luisteren, terwijl hij aan zijn vierde broodje was begonnen. Nu mengt hij zich ook in het gesprek: “Mag ik ook eens kijken?”

Hij krijgt het papier in handen en zegt: “Tja, daar kan ik ook niets van bakken. Maar wacht eens even: er staat onderaan nog iets geschreven. Geef mij het vergrootglas eens aan, Jan.”

Na enige bestudering zegt Arie: “Er staat een letter. Ik zie het al, een C.”

“Wat kan dat nu weer te betekenen hebben?” zegt Jan.

Ze kijken elkaar verbaasd aan. Het is een tijd geleden, dat ze met codebriefjes te maken hadden, toen ze bij de oplossing hielpen van de erfenis voor John en Lois Bennett.

Maar onvolledige briefjes met een lettercode erin?

“C is honderd volgens de Romeinse cijfercode, zoals je ziet op klokken en in jaartallen,” peinst Jan hardop.

“Ja, maar C is ook de eerste letter van Cash of Columbus, genoemd naar een ruimteveer,” zegt Arie, die daarop een greep naar de schaal doet voor zijn vijfde broodje.

“Een ding is me duidelijk,” mengt Bob zich in het gesprek, “Professor Wilson heeft kennelijk veel verdiend met zijn boeken en wil gewoon een van zijn lezers een raadseltje geven.”

“Wacht eens even. Wat zei je daar?” zei Arie, die net zijn laatste hap doorslikt.

“Je zei: boeken! Dat betekent dus dat hij er meer heeft geschreven?”

“Ja joh, een heleboel! Volgens mij bestond zijn hele leven uit alleen maar studeren en schrijven. Niet eens tijd om te trouwen. Hij heeft ook veel krantenartikelen geschreven en twee van zijn boeken zijn zelfs verfilmd.”

“Geef mij dat boek nog eens aan, Bob,” vraagt Arie.

“En ja hoor, ik heb weer eens gelijk!”

Zowel Jan als Bob springen hierop in: “Hoezo, wéér eens, dikke blaaskop!”

“Nou kijk,” vervolgt Arie triomfantelijk, “hier staan op de derde bladzij de twee andere boeken, die in dezelfde serie zijn verschenen: *March to Mars* en *Victory at Venus*.”

Jan en Bob keken elkaar aan.

“Dat zou dus inhouden,” begint Jan voorzichtig, “dat we die andere boeken ook moeten vinden. En Bob zegt, dat-ie er nog veel meer heeft geschreven! Dat wordt een helse klus, want ik moet toegeven, dit was natuurlijk de overbekende naald-in-de-hooiberg-vondst en dat lukt me absoluut geen tweede keer! Bovendien zullen we wel niet voor niks aan die boeken kunnen komen. Dat wordt dus betalen!”

Arie en Bob kijken elkaar met een grimas aan en Arie reageert prompt: “Ja hoor, zo kennen we onze Janneman weer! Op de cent! Jan, je hebt toch wel eens gehoord, dat de kosten voor de baat gaan? En bovendien, over hoeveel boeken hebben we het nu eigenlijk?”

“Well,” antwoordt Bob, “Ik weet niet precies hoeveel hij er heeft geschreven, maar toch zeker een honderd of zo!”

“Wat,” roept Jan hard uit, “honderd boeken? En die moeten we allemaal kopen voor een papertje? Waanzin! Als we nou eens rekenen, dat we een tientje per boek uitgeven, dan heb je het zomaar over duizend euro. Dat is meer dan twee mille in guldens!” zegt Jan, die grote bedragen nog steeds terugreken naar de oude Nederlandse gulden. “Ik voel er helemaal niks voor,” gaat Jan door, “jullie gooien altijd met scheppen het geld over de balk en als we al die boeken moeten kopen....”

“Kom op Jan, wellicht kan het veel goedkoper,” sust Bob, “We kunnen toch op je peecee kijken bij bijvoorbeeld Ebay of zo?”

“Ja, dat vind ik ook een goed idee. Jan, zet je peecee aan!” valt Arie Bob bij.

HOOFDSTUK 2- DE OPRUIMING

De volgende uren worden besteed aan het nazoeken van praktisch elke internetwinkel op de aarde, maar tot hun grote teleurstelling blijkt nergens de combinatie Prof. Dr. Christopher Albert Wilson iets los te maken.

“Kijk eens op Google,” zegt Bob.

Hier wordt dan eindelijk gescoord. Wel 254.303 hits!

“Ja, maar die ga ik dus niet allemaal bekijken,” bromt Jan, nog een beetje van zijn stuk om een dergelijke grote investering te doen met een geringe kans van slagen.

“Nee joh, dat is ook helemaal niet nodig,” reageert Bob, “we pakken gewoon de eerste drie bladzijden.”

Ze komen er al gauw achter, dat hiermee ruim voldoende informatie is binnen te halen. En het is dan ook meteen de uitleg over de werking van Google. Niet zij bepalen, wat de beste hits zijn, dat doen de gebruikers! De hits, die het vaakst worden geraadpleegd stijgen in rangorde naar boven. Hierdoor wordt in feite de meest relevante site hit nummer een en de iets minder vaak opgevraagde site nummer twee enzovoort. Alle sites over films, krantenartikelen, speeches, voordrachten, essays en dissertaties slaan ze over en ze concentreren zich op de fondslijst van zijn boeken. Wilson blijkt een systematische Amerikaan, die telkens kleine series van drie of meer titels gecombineerd op de markt bracht.

“Nu snap ik het,” schreeuwt Arie ineens.

“Hij maakt kleine series en de reeks van ons boek bestaat maar uit drie titels. Dat houdt dus in, dat we alleen die twee andere titels, die voorin het boek staan, nog moeten vinden!”

Jan kijkt plotseling een stuk blijer uit zijn ogen. Gelukkig, big spending van geld is gelukkig net op tijd afgewend! Maar dan slaat zijn somberheid weer toe: “Ja, en probeer dat maar eens,” gromt hij, “vergeet niet dat ik super gelukkig was, door juist vanmorgen op dat tijdstip bij die boekverkoper dit boek te vinden!”

“En dat je nog voldoende geld bij je had ook!” sneert Arie.

“Wil er nog iemand een broodje?”

“Nee, neem maar,” antwoordt Jan wat in zijn wiek geschoten.

“Laten we maar eens gaan verzinnen, hoe we aan die twee andere titels komen, als ze nergens, zelfs niet in Ebay of marktplaats.nl worden aangeboden. Ik zie de zaak duister in, want als er iets ergens te koop is, dan is het wel op de sites met tweedehandse goederen. En ik

weet niet hoe jullie erover denken, maar ik ga niet elk weekend allerlei rommelmarkten aflopen.”

“We gaan morgen wel bepalen, hoe we achter die boeken kunnen komen,” zegt Arie. “Vanavond moeten Bob en ik met mijn ouders uit eten, want de broer van mijn vader komt over uit Australië voor een verblijf van een maand. We zien je morgen weer, Jan!”

De volgende dag gaat rond een uur of elf de telefoon over in Huize Roos. Nadat vader Roos heeft neergelegd, ziet hij er nogal verhit uit. Zijn vrouw vraagt, wie er aan de telefoon was en hij antwoordt: “Jouw tante uit Amersfoort. Je weet wel, waar Jan en Arie geprobeerd hebben te logeren, toen ze zo nodig die varkensleren koffer moesten najagen, maar wegluchtten voor een overtollige partij dulle vitamines!”

De moeder van Arie schrikt een beetje, maar moet er ook wel om lachen. Die oude tante is meer dan 80 jaar oud, maar is om de een of andere reden nog nooit bij een dokter of tandarts geweest. Zelf snoeft tante hierover, dat zij het allemaal te danken heeft aan haar sobere levenswijze, haar gezonde instelling en de vitamines, die je, volgens haar, niet genoeg naar binnen kunt krijgen. Ze is echter nieuwsgierig, waarom tante belde. Vader Roos antwoordt: “Oh een leuk klusje voor de jongens. Ze gaat verhuizen naar een verzorgingsflat en nu moet haar grote huis worden opgeruimd. Ik zal het Arie wel even zeggen.” Roos staat op uit zijn leunstoel en loopt naar boven.

Arie luistert op zijn kamer met Bob naar *I Walk the Line* van Johnny Cash en andere rock en roll hits uit de 50er en 60er jaren, als zijn vader binnenkomt.

“Arie, je moet de hartelijke groeten hebben van tante uit Amersfoort!”

Arie schrikt. “Wat wil dat oude mens nou weer? We hebben toch uitvoerig onze excuses aangeboden?”

“Nee, ze heeft jullie hulp nodig.” Vader Roos kijkt daarbij ook naar Bob.

“Ze gaat verhuizen naar zo’n oudemensenflat en nu moet haar huis een beetje worden opgeruimd. Ze vroeg mij om jullie te vragen of je daar zin in had.”

Bob en Arie kijken elkaar vragend aan. Ze denken allebei, dat dit niet zo’n leuk klusje zou zijn en Arie vindt de oplossing: “We gaan het eerst aan Jan vragen. En ik zal haar zelf wel bellen.”

Even later staan ze bij Jan op de stoep. Marianne doet open en is verbaasd, dat ze netjes en rustig binnenkomen.

“Dag Marianne. Is Jan thuis?” vraagt Arie.

“Jazeker, hij zit op zijn kamer, weer achter die komputter,” antwoordt Marianne, die niet veel van de Engelse taal moet hebben en nog minder van dat moderne elektronische spul. Jan begroet hen hartelijk en kijkt wat bedremmeld, als hij de reden van hun komst hoort.

“Tja, dat is bij die vitaminetante van jou. En moeten we daar dan ook slapen? Ik voel er weinig voor.”

“Ik vrees van wel, Jan,” zei Arie, nog met rillingen terugdenkend aan de strenge huisregels.

“Maar we zijn nu geen HBS-ers meer,” lacht Jan, “dus het kan eigenlijk wel eens meevallen. En hoe moet dat oude mensje zo alleen dan haar spullen opruimen? Laten we het maar doen. Ga jij haar bellen? Heb je je gsm bij je?”

“Ik bel nu,” zegt Arie, ondertussen zijn telefoon uit zijn achterzak halend.

“Zo, da’s voor elkaar. Overmorgen om 10 uur melden we ons bij haar. We kunnen eten en slapen en ze klonk heel aardig.”

“Ja, tuurlijk, als ze wat van je gedaan moet krijgen.....,” zegt Jan.

“Nee, echt waar,” reageert Arie, “ze zei nog dat ze toen toch wel erg streng was geweest, maar ze heeft ook nooit kinderen gehad, dus kan ze eigenlijk niet weten, hoe je ermee moet omgaan.”

Bob hoorde dit alles nogal verbaasd aan.

“Wil je zeggen, dat je zo over je familieleden spreekt? Ik was er indertijd niet bij, maar jullie klinken niet erg aardig over haar. Zoiets zouden wij allang hebben uitgesproken!”

“Oh ja,” repliceert Jan, “daarom lopen die ellenlange soapseries bij jullie zo goed, zoals *Peyton Place*, *Dallas* en dergelijke! Die laatste willen ze trouwens weer opnieuw uitbrengen! Da’s toch niet normaal?”

Bob kijkt zuur. Hij was even vergeten dat deze jarendurende series ook aan Europa waren verkocht en hij besluit verder hierover zijn mond te houden. Hij kan als Amerikaan ook niet weten dat de Engelse soapserie *Coronation Street* wellicht nog langer op de kwelbuis te zien was....

De volgende dag brengt Vader Roos hen naar het Centraal Station van Amsterdam.

“Spoor 8 is het geloof ik,” zegt hij. “En doe de hartelijke groeten aan tante!”

Ze kopen drie kaartjes uit de automaat en lopen richting IJ naar de treinen. Op het perron is het redelijk druk en de trein staat al klaar voor vertrek over tien minuten. Arie

koopt nog snel even een rol pepermunt en als ze daarna instappen, ziet Jan even verderop een man met een grijze jas en een gleufhoed ook instappen. Hij aarzelt even om na te denken, waar hij die man eerder gezien kan hebben, want iets in hem komt Jan bekend voor. Het kwartje valt echter niet en Jan volgt zijn vrienden naar een vrije coupé.

Na een rustige treinreis door het prachtige en visrijke Naardermeer, een internationale broedplaats voor vogels en het bosrijke Gooi stappen ze uit in Amersfoort. Arie kijkt verwonderd om zich heen naar het gloednieuwe stationsgebouw van staal, beton en glas dat de plaats heeft ingenomen van het landelijke buurtstation der 2e klasse. Die stations uit de begintijd van de spoorwegen werden ingedeeld naar de omvang van de halteplaats. Er bestond een basisgebouw, waaraan dan zijgebouwen werden geplaatst als de stad qua inwoneraantal groter was, zodat er drie verschillende klassen ontstonden. Maar net als in Hilversum kwamen de gemeente en de Spoorwegen tot de conclusie, dat het stationsplein sterk verouderd was en tevens onpraktisch tot gevaarlijk voor het vele verkeer en halteplaatsen voor de regionale busdiensten. Slopen, opruimen en er iets moderns voor neerzetten bleek in hun ogen de oplossing wat soms leidde tot foeilelijke, onpersoonlijke gebouwen.

Zo staat in Baarn nog wel het oude buurtstation der 2e klasse inclusief Koninklijke wachtkamer statig het stationspleintje te bewaken. Van de verbazing bekomen lopen ze naar het huis van tante. Zij woont boven op de Berg en dat is in Amersfoort letterlijk een hoge heuvel, ooit ontstaan in de IJstijd. Gelukkig hebben de jongens veel reiservaring, zodat ze slechts een minimum aan bagage bij zich dragen, waardoor de wandeling niet echt vermoeiend is.

In tegenstelling tot de vorige keer worden zij nu hartelijk verwelkomd door tante. Ze gaat prompt bedrijvig cafeïnevrije koffie voor hen zetten en ze is zo blij met hun komst, dat ze zelfs vergeet extra vitamientjes aan te bieden. Ze blijft echter in haar rol als gezondheidsgoeroe, want bij de geserveerde koekjes wordt extra vermeld, dat er spinazie-extract in verwerkt zit, wat weer goed zou zijn om je hersenen scherp te houden en de pezen van je spieren te voeden. Bovendien zou het ook voortijdige haaruitval kunnen voorkomen.

“Tante, mogen we nu eens zien, wat we voor u moeten opruimen?”

“Natuurlijk, jongens, kom maar mee. We gaan naar de zolder. Ik ga wel even voor.”

Op de eerste etage zei zij: “Kijk hier kunnen jullie slapen. Dit is een kamer met een tweepersoons bed en hier staat een enkel bed. Handig als één van jullie snurkt! Elke kamer heeft een wastafel, maar de badkamer en de wc zijn hier op de gang.”

De ruime kamers zijn aan de zonnkant van het huis gelegen en de jongens zijn zeer in hun schik met deze slaappleaatsen. De verdeling is gauw gemaakt: Jan en Bob slapen samen op een kamer en zij verwijzen de grootste snurker van hen, Arie, naar de kamer met het enkele bed.

“Gelukkig, dan heb ik tenminste geen last van jullie gewauwel,” is zijn commentaar, maar reacties blijven uit.

“En hier is de deur naar de zoldertrap,” wijst tante.

Ze beklimmen de trap en staan alle vier op een enorme zolder, die zich over het hele huis uitstrekt. Her en der staan er dozen, koffers, meubels en ongesorteerde stapels met oude dekens en plaids eroverheen opgesteld. Op de vloer liggen brede houten planken en de verlichting bestaat uit drie peertjes, die vanaf de zolderbalken naar beneden hangen aan oude snoeren. Zowel aan de voorzijde als aan de achterkant is een grote dakkapel, waardoor de zon naar binnen schijnt.

“Het komt erop neer, dat deze zolder binnen een maand leeg moet zijn,” zegt tante. “Ik ben zo blij, dat jullie een handje willen toesteken. Welnu, ik laat jullie je gang maar gaan, want anders loop ik toch in de weg. Ik moet trouwens ook nog de rode koolsoep klaarmaken voor vanavond. Goed voor jullie ogen!”

“Laten we maar meteen beginnen, des te eerder zijn we klaar,” zegt Arie en begint aan wat meubels te trekken.

“Als we nou eerst even rustig uitvogelen, hoe we dit gaan doen,” zegt Jan, die liever houdt van een systematische aanpak. “Laten we beginnen met de meubels te sorteren en aan een kant te zetten. Daarna die rare stapels onder de dekens, vervolgens de koffers en dan die dozen, die zelfs schuin onder het dak zijn doorgeschoven.”

“O.K.,” zegt Bob.

Even later zijn ze druk met het verschuiven van dikke opafauteuils, bijzettafeltjes van donkerbruin, gelakt hout, poefs, twee salontafels met een gebarsten bovenblad, tussenstukken voor een eettafel (die nog beneden in gebruik is) en een ouderwets naaimandkastje. Aan het eind van de middag hebben ze alle meubels gesorteerd.

Ze horen van tante, dat de volgende dag een auto van de kringloopwinkel zal komen voorrijden om de eerste partij

overtollige goederen op te halen. Samen met tante bepalen ze, wat die zal meekrijgen en met zijn drieën brengen ze deze spullen alvast naar beneden. Voor de meer bruikbare goederen meldt zich die middag al een opkoper, die de jongens graag ontvangen, want tante heeft ook nog verteld, dat zij eventuele opbrengsten van de zolderopruiming mogen houden! Dat was voorlopig voldoende werk voor dag 1.

Na de rode koolsoep en biologisch geteelde komkommersla besluiten ze vroeg te gaan slapen met volle instemming van tante: "Geniet maar van een goede en lange nachtrust, daar word je heel gezond van!"

De volgende dag beginnen ze met een voedzaam ontbijt van getoast bruin boerentarwebbrood en grasthee, waarna ze weer naar boven gaan. In de stapels ongesorteerd komen ze nu echt van alles tegen: fotoalbums met vergeelde opa's erin, waskommetjes, pluche beertjes, stukken servies en glaswerk, oud kinderspeelgoed, gebreide theemutsen, bloemenvaasjes, bestekbakken met stalen messen en vorken, briefkaarten met postzegels van twee-en-een-halve-cents, kleine portretjes, puzzels en allerlei kleine huisraad. Achter de stapels staan een paar ouderwetse hoge lampen van gedraaid hout en enorme lampenkappen erop in bloemetjesmotief en kleine eraan hangende draadjes.

"Die komen weer in de mode!" zegt Arie, "laten we ze ook maar apart zetten voor de opkoper, zo brengen ze nog wat op!"

Van de rest van het ongeregelde goed maken ze twee stapels, die tante mag komen bekijken.

Als zij de keuze gemaakt heeft, pakken ze de zaken, die ze graag wil behouden in nette Gamma verhuisdozen, die tante heeft laten halen door een buurjongen. De rest zetten ze alvast klaar voor de opkoper. Het opruimen en uitzoeken van de stapels heeft veel meer tijd in beslag genomen, dan ze hadden gedacht en het is al weer een eind in de middag, als ze elkaar over het stof van de rommel aankijken.

"Voor vandaag heb ik echt genoeg gedaan," klaagt Arie, "Ik heb er zelfs honger van gekregen!"

De anderen zijn het helemaal met hem eens en in hun hart smachten ze alle drie naar een koel glas cola met ijsblokjes, Ze weten echter, dat tante hen dit drankje nooit zal aanbieden: "Komt rechtstreeks uit de chemische fabriek! Zit geen enkele vitamine in en kan dus niet goed zijn!"

Na het gezonde eten van tante slapen ze de slaap der onschuldigen, niet wetend, wat de volgende dag zou brengen....

HOOFDSTUK 3 - DE VONDST

De volgende dag beginnen ze direct na het biologisch verantwoorde ontbijt met frisse moed aan de koffers, maar die blijken een grote teleurstelling, want ze bevatten bijna allemaal oude wollen dekens en lakens.

Tante heeft te kennen gegeven niet meer te gaan reizen, dus de loodzware leren koffers, vaak voorzien van de meest wilde labels van verre stations en havens, kunnen naar de veiling. Ze komen ook nog zo'n ouderwetse leren hutkoffer met houten beschermbanden eromheen tegen, die je soms op verkopeningen ziet. Deze was gevuld met enkele bakelieten 78-toeren platen, waarop Caruso erg zijn best had gedaan.

"Ik heb laatst zo'n ding op een veiling zien staan," zegt Jan, die - goed in cijfers - ook de prijs onthouden heeft: "Die koffer bracht toen 80 euro op, maar daar zat wel een binnenkoffer in voor je kleren en dat heeft deze niet."

Alleen deze operaties nemen al 2 dagen in beslag en ze beginnen er een beetje genoeg van te krijgen. Maar het leed is nog lang niet geleden; nu komen ze in feite aan de grootste klus: de boeken. Aangezien oom Henk, die al veel langer geleden is overleden, en tante fervente boekenverzamelaars waren en beiden beschikten over een breed interessegebied, is er nauwelijks een onderwerp te noemen, waarover zij geen boek hebben.

"Wart deed jouw oom trouwens voor werk, Arie?" vraagt Jan.

"Ik weet het niet zeker, zoveel contact hadden we niet met hem. Dat kwam eigenlijk door tante beneden, die de hele familie terroriseerde met haar vitaminekuren.

Ik geloof dat hij hoogleraar was aan de Universiteit van Utrecht."

"Weet je ook in welke vakrichting?" vroeg Bob nu wat belangstelling vertonend. Hij was nog steeds onder de indruk van deze zolder.

"Ja, ik geloof iets met ruimtevaart, maar dat weet ik niet zeker. Ik was nogal jong toen hij overleed en zo vaak zagen we hem niet. Ik weet zelfs niet meer precies hoe hij eruit zag."

Tijdens het monnikenwerk valt het de jongens wel op, dat er weinig keukenmeidenromannetjes zijn. Hier ligt duidelijk de nadruk op leerzame boeken, zoals biografieën, veel kookboeken over gezonde voeding en de milieuvriendelijke bereiding ervan, enkele

woordenboeken en tevens komen zij 3 encyclopedieën tegen. Twee van Winkler Prins uit verschillende jaren en een heel oude Oosthoek uit 1932. Die bestaat uit twaalf lijvige ingebonden folianten en als zij er een openslaan, zijn ze niet alleen verbaasd, dat er plaatjes en tekeningen in zitten, maar ook de inhoud komt bij hen merkwaardig over. Zoals in deel J-L het plaatje van een voorwereldlijk kanon op afuit met spaakwielen praktisch zo groot als een velocipède!

”Dat soort boeken is niet alleen verouderd, maar daar heb je nu een pc voor,” zegt Jan, die voorstelt de drie naslagwerken maar aan de opkoper mee te geven.

”Ze brengen zelfs niks op op een veiling,” mijmert Arie.

Bob is stil. Hij lijkt een beetje onder de indruk van dat plaatje met dat kanon. Daar kan je toch niet mee vechten? Tante komt tot hun grote verbazing zelf boven om naar de vorderingen te kijken en ze is verbaasd en blij om te zien hoever ze al zijn opgeschoten.

”Gut jongens, dat hebben jullie snel gedaan! Keurig ziet het er al uit. Als beloning zal ik jullie een glaasje paardebloemlimonade brengen. Heel goed tegen darminfecties.”

Zodra ze is verdwenen, schieten de jongens in een lachbui.

”Paardebloemlimonade. Hoe verzin je het? Zou dat echt bestaan? En dat het tegen darminfecties zou helpen?” giert Arie uit.

”Nou ja,” zegt Jan, “ze is in elk geval tevreden en dankbaar over ons werk. Nou nog verder met die boeken, dat moeten wij toch in twee tot hooguit drie dagen kunnen klaren?”

Tante komt boven met een dienblad, waarop 3 glazen drank staan in een onbestemde kleur.

De jongens pakken er elk een glas af en zien, dat tante een aantal eurobiljetten in haar andere hand heeft.

”Alsjeblieft, die zijn voor jullie!”

Arie pakt het geld aan en geeft zijn verbouwereerde tante een zoen.

”Dank u wel, tante. Is dit van de opkoper?”

”Jazeker, van de opkoper van de meubelen. En gelukkig nam hij die staande lampen ook mee. Dat ik die ooit mooi heb gevonden? De andere komt morgenochtend langs voor het kleine goed.”

”Zeg tante?” vraagt Arie, “heeft u misschien nog ergens een ouderwetse platenspeler staan? We hebben namelijk oude bakelieten platen gevonden van Caruso en zo. Misschien kunnen we die nog draaien?”

“Gut, nee, Arie. Ik weet bijna zeker, dat toen oom overleed, 21 jaar geleden, dat ik toen al dat oude radiospul heb weggegeven. Er was een oude radio, je weet wel, met gouddraad, doek en lampjes erin, maar die was al kapot. Ik wist alleen niet meer waar die platen waren gebleven. Waar heb je ze gevonden?”

“Nou, tante, eigenlijk was het Jan, die ze vond, in die hutkoffer daar,” en hij wijst op de enorme koffer. “Wat doen we nu met die platen?”

“Die geven we mee aan degene die de boeken komt ophalen,” beslist tante en loopt naar beneden, want de telefoon gaat over. De jongens bekijken de buit en zien tot hun blijdschap, dat tante hen 180 euro heeft gegeven. Niet slecht voor een paar dagen werk.

Na even te hebben geroken aan de paardebloemlimonade, is Bob de eerste die er een slok van neemt. Hij kijkt even vreemd, maar dan komt een volle glimlach over zijn gezicht.

“‘t Is ècht lekker!” zegt hij en neemt nog een slok. Jan en Arie kunnen niet achterblijven en even daarna beamen zij volmondig, dat Bob gelijk heeft. Ze zetten de lege glazen op een achtergebleven tafeltje en storten zich weer op de dozen en kasten met boeken.

“Wat ik me afvraag,” zegt Arie, “zouden ze al die boeken ook echt hebben gelezen?”

“Welnee, joh!” reageert Jan. “De meeste mensen kopen of krijgen boeken zonder ze ooit op te slaan. Weet je trouwens, wie daar sterk in zijn?”

“Nee?” antwoorden Bob en Arie in koor.

“De Amerikanen. Ik heb wel eens gehoord, dat als die een huis laten bouwen met boekenkasten erin, dat daar dan ook boeken in moeten komen. Maar die hebben ze niet. Ze gaan naar een boekenleverancier en bestellen daar gewoon een paar meter boek!”

“Hoezo, een paar meter boek. Boeken koop je toch per stuk?” vraagt Bob nog onschuldig.

“Nee, Yank. Dit zijn nepboeken. Aan elkaar geplakte ruggen met een totale breedte van een meter of in hun maatstelsel ongeveer 3 feet. Die kunnen ze zo op de plank zetten en dan ziet dat er op een beetje afstand heus indrukwekkend uit!”

Arie is geen grote boekenwurm, zoals Jan, maar dit vindt hij toch een beetje kannibalisme tegen de boekenwereld.

Ze wijden zich weer aan de boeken en bekijken alle titels. Tante heeft hun wel enkele richtlijnen gegeven, zodat ze ervoor zorgen de door haar gewenste exemplaren niet weg te gooien. Enige tijd later richt Jan zich kreunend op:

hij is een beetje stijf geworden op die maffe zolder, geknield tussen stoffige boeken.

Hij kijkt door het raam van de dakkapel naar buiten en ziet beneden, langs het tuinhek de man met de gleufhoed lopen.

Nu weet hij ineens, waar hij het eerder heeft gezien en roept hardop: "Verdorie, daar heb je hem alweer!"

"Wie?" roepen zowel Bob als Arie.

"Nou, die man die mij gisteren volgde!"

"Jan, je raaskalt!" zegt Arie. "Er is ons niemand gevolgd, anders hadden wij het heus wel gezien! Trouwens, wanneer ben je gevolgd, waar en door wie?"

Jan vertelt nu: "Ja ik had het al veel eerder kunnen vertellen, maar ik heb er niet zo op gelet. Het ging als volgt: toen ik dat boek voor Bob kocht op de vlooiemarkt in Amsterdam, stond een man met een grijze jas aan en een gleufhoed op zijn hoofd een kraampje verderop naar mij te kijken. Ik was aan het onderhandelen over de prijs...."

"Jij was wat? Onderhandelen over zo'n goedkoop tweedehands boek?" reageert Arie verbaasd. "Zoiets doe je toch niet!"

Jan antwoordt, wat kregel: "Ja, natuurlijk wel. Juist daar, waar de prijzen niet zo vast zijn. Kijk, op een pakje margarine van 29 eurocent in de Albert Heijn kan je dat niet maken, maar juist op de markt lukt dat prima! Trouwens, je brengt mijn hele verhaal in de war. Wees nou even stil en luister. Ik vertelde dus, dat ik die man wel zag, maar kennelijk in mijn onderbewuste. Ik schonk er in elk geval verder geen aandacht aan. Hij moet me naar mijn huis hebben gevolgd en de volgende dag naar het station. Ik zag hem in onze trein instappen...."

"Wat zeg je daar? En dat vertel je niet aan ons?"

"Nee, want ik associeerde hem nog steeds niet met de markt. Het was een andere omgeving en er zijn natuurlijk wel meer mannen, die een hoed dragen. Bovendien was het redelijk druk op het perron en dus had ik ook weinig reden om jullie ongerust te maken. Maar nu zie ik hem weer en ditmaal kan het geen toeval meer zijn....!"

"O.K.," neemt Bob, zakelijk als altijd, het woord. "Nu we weten, dat we worden gevolgd, kunnen we drie dingen doen. Ten eerste kunnen we op de man afstormen en vragen, waarom hij zo in ons is geïnteresseerd. Ten tweede kunnen we de politie bellen en hem laten arresteren en ten derde kunnen we nu nog even niks doen en proberen hem uit zijn tent te lokken."

Na een kort overleg, waarin de verschillende zienswijzen aan bod komen, zegt Arie beslist: "Ik zou het wel weten. We gaan nu nog niet op hem af. De politie bellen is onzin, want we hebben geen bewijs. Hij is vrij te gaan en te staan op een rommelmarkt, op een perron of te lopen langs een tuinhek aan de openbare weg."

"Daar heb je helemaal gelijk in, dikke," zegt Jan. "We hebben niets om hem te kunnen beschuldigen dus houden we de zaak goed in de gaten en zien we later wel, wat we met hem doen."

"Alleen zou wel interessant zijn te weten, WAAROM hij zo veel belangstelling voor ons aan de dag legt," zegt Bob. Arie en Jan kijken elkaar aan over deze snelle conclusie.

"Dat noem ik een goed punt!" prijst Jan de opmerking van Bob.

"Och, het is vast een ronselaar van oudere knapen," zegt Arie lachend, "voor de druivenpluk in Zuid Frankrijk."

"Laat me niet lachen, daar zoeken ze heel andere mensen voor. Van die jonge studenten, die veel te veel kamerhuur moeten betalen en zo wat willen bijverdienen," zegt Jan. "Nee, hier steekt meer achter en ik nu ik er wat dieper over nadenk, durf er alles voor te verwedden, dat het iets met boek van onze professor Wilson te maken heeft!"

Nu kijken Bob en Arie elkaar verwaasd aan.

"Natuurlijk, Jan, dat is het!" roept Arie. "Dat zou ook verklaren, waarom hij jou eerst alleen achterna kwam vanaf de vlooienmarkt en nu ons drieën volgt. Maar hoe weet-ie dan, dat wij naar Amersfoort zouden gaan? Dat weten toch alleen wij drieën en mijn vader? Ja, en tante natuurlijk. En ik begrijp nog steeds niet waarom iemand ons achterna zit voor een oud boek!"

"Ik denk, dat hij een behoorlijk uithoudingsvermogen heeft," zegt Bob, "hij heeft gewoon voor ons huis gepost en volgde ons telkens, als wij uitgingen. Toen gingen we een paar dagen geleden naar het station om naar hier te reizen."

"O.K., Bob," zegt Jan weer, "daar kan je gelijk in hebben, maar hoe weet hij dan dat wij naar Amersfoort gingen? Hij stond in elk geval niet naast ons aan de kaartautomaat, toen wij de kaartjes kochten!"

"Daar heeft Jan een punt, Bobbie," doet Arie een duit in het zakje.

"Maar ik denk dat er drie verklaringen voor zijn. Ten eerste is hij ons ongezien gevolgd naar het perron. Hij ziet ons perron 8 nemen voor de trein naar Amersfoort en Enschede. Hij rent terug, koopt een kaartje Enschede en

weet dan zeker dat, als wij eerder mochten uitstappen, hij in de goede trein zit.

Of, ten tweede, hij koopt helemaal geen kaartje en gokt erop, dat de conducteur niet langs zal komen. Dat is op het traject tot Enschede hoogst onwaarschijnlijk, maar als we al bij bijvoorbeeld Weesp zouden uitstappen, heeft hij een kansje niet te worden gecontroleerd. Of,” vervolgt Arie, nu lekker op dreef, “hij heeft een jaarkaart voor alle trajecten!”

Bob kijkt wat verbluft voor zich uit over deze stortvloed van logica en zelfs Jan kijkt wat wazig. “Ik denk, dat je hiermee de spijker op zijn kop slaat, dikke,” zegt Jan. “Hij heeft of een jaarkaart of hij heeft razendsnel een kaartje gekocht, wellicht tegen een boete onderweg. Dat neemt niet weg, dat de man nu voor het hek staat en de vraag blijft: waarom?”

“Jaaa,” zegt Arie, “misschien niet om dat boek, maarre.... om het papiertje in de achterflap!”

Jan kijkt verbaasd op en ook Bob kijkt Arie met slimme ogen aan. “Je slaat volgens mij weer de spijker op zijn kop, Arie!” zegt Jan. “Het kan niet anders of Gleufhoed weet van dat papiertje van Wilson of van degene die het erin heeft gestopt. Hoe kan het anders dat hij juist ons volgt?”

“Staat-ie er nog, Jan?” informeert Bob op zachte toon, alsof Gleufhoed hem kan horen. “Nee,” antwoordt Arie nu, die gewoon door het raam kijkt, “ik zie niemand meer bij het hek beneden.”

Ze gissen nog wat door over andere redenen, waarom zij in de warme belangstelling van Gleufhoed kunnen staan, maar ze komen niet veel verder. Beneden bij tante praten ze over koetjes en kalfjes en tante wil natuurlijk alles weten over haar broer uit Australië, zodat de tijd omvliegt.

“Kom, we moeten maar weer eens aan de slag,” zegt Arie, ondertussen van tafel opstaand. “Dank u voor de lunch, tante,” zegt hij heel beleefd. “Kom mee, jongens!”

Met hernieuwde moed gaan ze de dozen en kasten vol met boeken te lijf. Alle titels gaan door hun handen, waarbij Bob de Engelstalige boeken voor zijn rekening neemt. Er zijn ook veel boeken in andere talen, maar de hoofdmoot is Nederlands in zowel in pocket als gebonden uitvoeringen. Ze sorteren eerst alles netjes in stapels, zoveel mogelijk per onderwerp gerangschikt en pakken vervolgens de boeken in dozen. Met een viltstift schrijven zij erop, welke soort er in een doos zit, wat al met al nogal veel tijd in beslag neemt. Het is al ver na vieren 's middags, als het geluid van een enorme klap, vallende

boeken en een enorme schreeuw aan de andere kant van de zolder Arie en Jan doet opschrikken.
“Bob,” roepen zij uit en haasten zich naar hem toe. “Wat is er, ben je gevallen?”

HOOFDSTUK 4 - HET BERICHT

Ze lopen naar de plek, waar Bob bezig is met het sorteren van de enorme rijen Engelse boeken en zien hem naast het omgevallen trapje, op de grond liggen tussen een grote en rommelige stapel boeken in een wat rare houding.

“Heb je je pijn gedaan?” vraagt Jan direct.

“Moeten we een dokter bellen?” vult Arie bezorgd aan.

“Nee, ik ben O.K., boys,” zegt Bob, zich over een pijnlijk achterste wrijvend, “maar moet je eens kijken wat ik heb gevonden, zijn arm omhooghoudend met in zijn hand een boek: *Victory at Venus* van ene Professor Doctor Christopher Albert Wilson. Hebben jullie daar ooit van gehoord?”

“Dit is ongelofelijk! Fantastisch! Kan niet waar zijn! Onmogelijk!”

Ze vallen woordelijk over elkaar heen van verbazing en blijdschap. Wie had dat ooit kunnen denken. Weer een boek, waarvan ze de vondst in feite hadden afgeschreven, ligt bijna open en bloot op zolder van tante vitamine in Amersfoort te wachten...

Het kabaal van hun ontdekking is echter niet alleen beperkt tot de grote zolderruimte...

Al eerder hadden zij wat ramen opengezet om de stof een kans te geven naar buiten te gaan en hun wat frisse lucht te verstrekken. Voor een grijze figuur onder de bomen op straat heeft het gejuich door het zolderraam dan ook een merkwaardige uitwerking.

De man begint ongedurig op en neer te dreuntelen, zich afvragend wat zijn volgende stappen nu zijn, want hij heeft inmiddels door, dat wat hij zocht nu wel in de handen van de tegenpartij zal zijn gevallen...

Onze drie helden op zolder zijn zich intussen van geen kwaad bewust en rennen de trappen af naar beneden. Tot hun verbazing is niemand thuis en Arie vindt een geschreven papiertje op de keukentafel: “Ik ben even uit boodschappen doen. Neem maar wat brandnetellimonade voor jezelf. Tante.”

In plaats hiervan plunderen zij koortsachtig de keuken op zoek naar een aardappelschilmesje.

Bob bekijkt ondertussen het gevonden boek en doet een verrassende ontdekking.

“YES, yes en nog eens yes. Helemaal raak, jongens!” Arie en Jan komen bij hem staan.

“Kijk, dit boek heeft ook een gevulde achtercover. Dat is spreken van een enorm toeval, dat juist dit exemplaar nou bij jouw tante op zolder moet liggen, Arie!

Hoe is het mogelijk, want iemand die een dergelijk boek heeft gelezen, moet toch ook het dikteverschil merken tussen voor- en achtercover?”

“Nou,” concludeert Jan droog, “dit boek moeten we dus hebben.”

“Hier is een scherp mesje. Doe jij dat maar, Jan. Je was de vorige keer ook al zo’n knappe boekenchirurg.”

Jan gaat op een oude stoel aan de keukentafel zitten en snijdt voorzichtig van *Victory at Venus* het binnenblad eenzijdig open, net als de vorige maal. Hij friemelt wat met zijn vingers en trekt er dan triomfantelijk een dubbelgevouwen papier uit.

Hij vouwt het voor de nieuwsgierige ogen van Bob en Arie open en kijkt teleurgesteld. Weer zo’n onvolkomen bericht met allerlei hiaten.

Hij leest hardop voor:

<u>Albert</u>	<u>the</u>	<u>79</u>	<u>in</u>	<u>decided,</u>	<u>sole</u>
<u>this</u>		<u>will</u>	<u>right</u>	<u>10%</u>	<u>grand</u>
<u>royalties,</u>	<u>held</u>	<u>Credit</u>	<u>in,</u>	<u>my</u>	
<u>qwerty</u>	<u>offer</u>	<u>for</u>	<u>only,</u>	<u>ham</u>	<u>his</u>
	<u>in</u>	<u>about</u>			
A					

“Zo komen we nooit verder,” roept Jan teleurgesteld uit. Arie neemt het papier voorzichtig over en vouwt het glad op de tafel.

“Maar het is wel goed,” zegt hij. “Kijk maar: onderin staat nu een code A. Ik maak me sterk, of de codeletter op het derde briefje is een W.”

“Hoezo, een W, Arie?” vraagt Bob. “Er hoeft toch niet iets te staan. Misschien is dat maar toeval. Er kan misschien wel een cijfer staan?”

“Wel, als een toch technisch ingestelde auteur als onze ruimteschrijver hierin logisch is en een code met drie letters moet verzinnen, waarom dan niet de voorletters van zijn naam? Anders gezegd: die drie letters vormen de voorletters van de naam van de auteur: Christopher Albert Wilson! Ik herinner me nog heel goed, dat op het eerste velletje een C stond geschreven links onderin. We hebben het er toen wel over gehad, je weet wel; we dachten aan Romeinse cijfers en zo. Maar nu ik dit briefje zie met een A erop, is het voor mij duidelijk. We moeten dus nu een papiertje hebben met een W erop!”

“Jij hebt helemaal gelijk, Arie,” zegt Bob vol bewondering voor zoveel vernuft. Puzzelen was nooit zijn sterkste kant geweest. Hij hecht meer geloof aan pure kracht of zoals hij vaak het gezegde van zijn vader had gehoord: There is no substitute for cubic inches, waarmee wordt bedoeld, dat de gemiddelde Amerikaan meer geloof hecht aan veel kracht dan aan hoog vernuft. Letterlijk: een grotere motorinhoud zal meer vermogen kunnen opwekken, dan een kleinere... Of liever met een grote troepenmacht en dito schootkracht een stelling veroveren, dan met kleine terroristisch ingestelde groepjes soms veel effectievere klappen aan de vijand uitdelen.

“Maar nu dat derde boek! Dat wordt echt zoeken naar de beruchte speld in de hooiberg!” zucht Jan somber. Arie en Bob zien het ook duister in. Was het eerste boek natuurlijk een gouden greep van Jan, dit tweede boek zomaar op zolder vinden van tante, dat ze nooit waren tegengekomen, als ze niet hadden aangeboden tante te helpen met het opruimen, was eigenlijk ook als een geschenk uit de hemel te beschouwen. Dat maakte de kans het derde boek met een papiertje te vinden natuurlijk ontzettend klein. Ze zitten wat verslagen aan de keukentafel, als tante thuiskomt.

“Wat is er aan de hand, jongens?” vraagt ze bezorgd, want ze ziet dat ze wat somber uit hun ogen kijken. “Ik zal eerst eens even een lekker kopje madeliefjестhee zetten. Daar knappen jullie reuze van op!” zegt ze en gaat aan de slag. Even later zitten ze met zijn vieren in de zitkamer. De jongens hebben ondertussen besloten tante deelgenoot te maken van hun vondsten, maar niet te vertellen over de papiertjes.

“Tante, kijk eens welk boek ik op zolder heb gevonden,” neemt Arie het woord als vanzelfsprekend, want hij is van de drie het meest bedreven een goed kloppend verhaal op te hangen. “Dit boek gaat over ruimtevaart en Bob hier,” wijzend op Bob, “is helemaal ruimtevaartgek. Hij vroeg zich af of hij het boek mocht hebben?”

“Natuurlijk, een boek meer of minder voor de kringloopwinkel is niet erg,” glimlacht tante over zoveel enthousiasme. “Laat mij het boek eens zien,” vraagt ze aan Arie. Hij overhandigt haar het boek en zij uit een kreet van verbazing: “Ach, *Victory at Venus*, dat is een boek van Christopher!”

De jongens kijken verbaasd. Een dergelijke reactie verwachten zij niet, want er staat zeker zo'n 30 tot 35 meter boeken op zolder en dan op dat ene boek zo

reageren, komt hen wat vreemd voor. Maar tante heeft een goede verklaring: "Ik heb hem goed gekend.

Hij heeft jaren geleden hier bij ons gelogeed, toen hij samen met mijn man Henk een symposium organiseerde voor het S.R.O.N. de Stichting Ruimtevaart Onderzoek Nederland in Utrecht, dat deel uitmaakt van de universiteit. Christopher heeft er zelfs nog een of twee lezingen gehouden, dat laatste weet ik niet meer precies. Het is ook al zo lang geleden. Zou hij nog in leven zijn?" mijmert tante.

"Hij had veel contact met Henk, die toen ook verbonden was aan een werkgroep rond de ontwikkeling van de A.N.S., de Astronomische Nederlandse Satelliet, die in 1974 werd gelanceerd. Ik weet dat nog goed, want ik mocht Henk vergezellen bij de officiële lancering.

Dat was een reuze avontuur, want wij kenden al de Amerikaanse lanceringen en de maanlanding in 1969, maar dit was door onze Philips en Fokker zelf in Nederland gerealiseerd! Er was een hele toestand omheen gebouwd met een receptie en een diner! Iedereen was er natuurlijk van overtuigd, dat de lancering zou lukken en verschillende kopstukken hielden toen lezingen over wat we zouden gaan meemaken!" vertelt tante, nu helemaal enthousiast.

"Trouwens, dat doet me eraan denken, dat ik een niet zo lange tijd geleden ook een boek van Christopher heb gezien. Iets met Mars, of zo. Maar, waar was dat ook al weer? Laat me even nadenken." Ze staart wat stil voor zich uit en zegt dan: "Oh, ja. Ik weet het weer! Ik ben hier zelf beneden ook de boekenkasten aan het opruimen. Het moet in een van die twee dozen zitten!" wijzend op twee Gamma verhuisdozen, die voor een halflege boekenkast staan naast de open haard in de kamer.

"Mogen we erin kijken, tante?" vraagt Arie beleefd.

"Natuurlijk, jongen. En als je het boek vindt, moet je dat ook aan Bob geven!"

"Thanks very much," zegt Bob wat verlegen en heeft moeite niet meteen rennend op de dozen af te stormen en ze nader te onderzoeken. Intussen zijn Arie en Jan rustig opgestaan en openen doos 1. Zij kijken alle titels grondig na, maar helaas, geen Wilson. "Dan maar de volgende doos geprobeerd, Arie," zegt Jan, die met zijn wat pessimistische inslag bedenkt, dat de oude tante zich wel eens vergist kon hebben....

Ze maken de tweede doos open en halen de boeken er stuk voor stuk uit om de titel te bekijken. Ze zijn al aan de

tweede laag bezig als Arie uitroept: "Hebbes!" en houdt triomfantelijk *March to Mars* omhoog.

"Ja, dat is het!" roept tante uit. "Geef het maar aan Bob!"

"Reuze bedankt, tante!"

"It's great! Thanks very much!" zegt Bob nu enthousiast en pakt de twee boeken samen op.

Ze stoppen netjes alle boeken terug in de twee dozen.

"Kom, we gaan maar weer eens op zolder verder. Dank voor de thee, mevrouw," zegt Jan en volgt Bob en Arie naar boven. Ze werken nog tot zeven uur door en praten ondertussen met elkaar, wat er in het laatste briefje kan staan. Ze konden dat natuurlijk niet onder de ogen van tante tevoorschijn halen, maar hadden al wel vastgesteld, dat ook dit boek een dikkere achtercover had.

Vermoeid komen ze beneden, waar tante voor hen een heerlijk avondmaal heeft gekookt: uiensoep van biologisch geteelde uien en pudding van bosbessen en viooltjes. Ze besluiten vroeg naar bed te gaan en haasten zich, na afscheid te hebben genomen, naar boven.

"Kom op, Jan, laat je sloperskunsten nog eens zien!" zegt Bob. Jan neemt het aardappelschilmesje, dat hij heimelijk naar boven heeft genomen, ter hand en begint aan de operatie.

Voorzichtig, maar nu met meer routine, snijdt hij de cover van het derde boek open en haalt er wederom een papier uit. Hij vouwt het nauwkeurig plat.

"Jan, geef mij dat derde briefje eens," vraagt Arie. Hij overhandigt het velletje aan Arie, die leest:

, <u>Christopher</u>	, <u>at</u>	<u>of 79</u>	<u>and</u>	<u>health</u>	<u>the</u>	<u>of</u>
<u>the</u>	<u>message</u>	<u>the</u>	<u>receive</u>	<u>the</u>	<u>of</u>	<u>be</u>
	<u>Suisse</u>	<u>on</u>	<u>12</u>	<u>. This</u>	<u>valid</u>	<u>reader</u>
	<u>thanking</u>	<u>showing</u>	<u>interest</u>	<u>view</u>		
	<u>technology.</u>					
	<u>W</u>					

Nu legt hij de 2 briefjes naast elkaar. Hij kijkt van de ene naar de andere en zegt: "Er klopt nog helemaal niks van. Alle briefjes zijn onvolledig. Dat met die W heb ik goed gezien, maar ik kan er nog niks van bakken!"

Jan en Bob kijken mee, maar ze moeten Arie gelijk geven: de beide papiertjes tonen een onvolledige tekst. Arie zit op een stoel, terwijl Jan en Bob over zijn schouder ingespannen en in volle concentratie de operatie volgen, als Arie ineens opspringt met een schreeuw: "Ik heb het gevonden!"

HOOFDSTUK 5 - ONTRAADSELD

Jan valt van schrik tegen de zijkant van een kast aan, waarbij hij zijn arm lelijk bezeert. "Laat me toch niet zo schrikken, man!"

Bob kan zich ook maar nauwelijks staande houden na de geluidsexplosie, die Arie uitte.

"Waar heb je het over? Laat zien!"

"Kijk," zegt Arie, nadat Jan en Bob wat van de schrik zijn bekomen, "het is verschrikkelijk eenvoudig. Bij de briefjes ontbreken niet dezelfde woorden. Als we ze nu op elkaar leggen en tegen het licht aanhouden, kan je de hele boodschap lezen. Daarom is het ook gedrukt op een soort luchtpostpapier. Ik begreep dat eerst niet, want ik dacht, dat het was gedaan om de cover niet nog meer te vullen. Met dat dunne luchtpostpapier valt een bobbel wat minder op. Geef mij eens het eerste briefje aan, dat we vonden in het boek van de vlooiemarkt. En yes, dat is het! Kijk maar!"

En waarachtig heeft slimme Arie het raadsel opgelost. Onder de lamp lezen ze nu het volgende:

Ik, Christopher Albert Wilson heb besloten op mijn leeftijd van 79 jaar en in goede gezondheid, dat de vinder van deze boodschap recht heeft op 10% van al mijn royalties, die opeisbaar zijn bij de Crédit de Suisse/Lausanne in Zwitserland via mijn rekeningnummer 12 qwerty 34. Dit aanbod is slecht geldig voor  en lezer om hem op die wijze te bedanken voor zijn grote interesse in mijn inzichten over de ruimtevaart technologie.

C A W

I, Christopher Albert Wilson, at the age of 79 years and in good health decided, that the sole finder of this unique message will have the right to receive 10% of the grand total of royalties, to be held at the Crédit de Suisse/Lausanne in Switzerland on my accountnumber 12 qwerty 34. This offer is valid for one reader only, thus thanking him for showing his great interest in my view about space technology.

C A W

Alle drie zitten ze stil voor zich heen te kijken alsof ze de boodschap nauwelijks kunnen bevatten. Jan was de eerste die sprak: "Dat zou dus kunnen betekenen, dat, gezien het aantal boeken, dat deze professor heeft geschreven, het wel eens om een aanzienlijk bedrag zou kunnen gaan!"

"Goed gezien, jongetje Prins. Blij, dat jij de centen weer in de gaten houdt!" reageert Arie een beetje lachend. Jan lacht nu ook: "Kom, jongens, laten we even praktisch zijn. Ik bewaar die drie papieren en we maken hier het werk voor de tante van Arie netjes af. We drinken morgen nog een keer beleefd de rietsuikersoep op tegen de weet-ik-veel en we eten keurig onze borden leeg met

biologisch geteelde bosaardbeitjes of zo. We slapen er een nachtje over en nemen daarna afscheid van tante. We gaan terug naar Amsterdam, nemen schone kleren mee en kopen 3 treinkaartjes naar Lausanne. Wat vinden jullie ervan?”

Bob en Arie keren weer terug in de realiteit en stemmen volledig met het plan in.

Ze zijn gelukkig zo opgeschoten, dat het inderdaad nog maar een dag werk is om de rest van de boeken te sorteren.

Wel gaat het nu ineens wat vlugger en vluchtiger dan ervoor... Tegen zevenen eten ze samen met tante het supergezonde avondeten op.

“Tante, ik denk dat we bijna klaar zijn. We moeten morgen nog drie planken doen en dan de dozen naar beneden brengen. Die man van de kringloopwinkel komt toch morgen?” vraagt Arie.

“Ja, die komt begin morgenmiddag, dus dat hebben jullie prachtig uitgekiend! Nog een beetje hulstthee? Goed voor de nieren en tegen loopneuzen,” zegt tante.

Na een goede nachtrust ‘genieten’ zij nog een keer van een zeer voedzaam ontbijt met klavertjesthee en maken daarna het werk op de zolder af. Vervolgens is het sjouwen geblazen, twee trappen af met dozen, die per stuk rond de veertien, vijftien kilo wegen.

“We hebben alle dozen in de voorgang gezet, tante,” zegt Arie tegen haar. “Kijk, op alle dozen staat het genre wat erin zit. En hier staat de doos met langspeelplaten. Naast die van Caruso vonden we er nog een paar en die konden er mooi bij. Het zijn samen, even kijken, 28 dozen!”

“Jongens, ik ben jullie ontzettend dankbaar!” roept tante uit. “Kijk, die andere opkoper, die gisteren hier was, heeft ook nog wat voor jullie achtergelaten.” Ze zwaait met drie kleine enveloppen. “Voor jullie! Komen jullie me nog eens bezoeken in mijn nieuwe huis? En doe je de hartelijke groeten aan je ouders, Arie?”

“Ja, dat zal ik doen, tante. Dank u wel, tante.”

“Nog zeer bedankt voor die twee boeken van Christopher Wilson, mevrouw. Ik ben er echt heel blij mee, want ze zijn haast niet meer te koop!” zegt Bob tegen tante.

“En nog bedankt voor het logeren, mevrouw,” zeggen ze alle keurig en nemen afscheid van tante en haar huis in Amersfoort.

Ze pakken hun tassen op en lopen naar het station, ondertussen zogenaamd belangstellend rond kijkend, in werkelijkheid op zoek naar hun grijze achtervolger, die ze

Gleufhoed noemen. Toch enigszins tot hun teleurstelling wijst niets erop dat zij achtervolgd worden en zij bereiken het station zonder problemen.

“Ah, spoor vijf,” zegt Jan en ze lopen door de hoge, moderne stationshal langs de Bruna-winkel, waar tussen de mensen, die in tijdschriften staan te neuzen, een grijze heer met gleufhoed hun bewegingen aandachtig volgt....

De trein sluit mooi aan op hun wandeling en 12 minuten later zijn zij onderweg naar Amsterdam Centraal.

Thuisgekomen gooit Jan zijn gedragen spullen meteen in de wasmachine en pakt wat cola's uit de ijskast.

“Jan,” klaagt Arie, “Ik heb, geloof ik, weer honger.”

“Jij bent echt de grootste veelvraat van het westelijke halfrond,” zegt Jan. “Ik zal zelf kijken of er nog wat is, want Marianne heeft een vrije dag.”

Hij komt binnen met een schaal vol broodjes en Arie begint prompt te eten.

“Wat gaan we nu precies doen?” vraagt Bob, die graag enig ordelijk verloop van uitvoering in plaats van allerlei wilde plannen ziet.

“Nou, ik denk dat we even onze bagage moeten herpakken en dan drie treinkaartjes naar Lausanne moeten kopen. Ik denk dat de hotels in Lausanne zelf nogal duur zullen zijn. Als we nu eens naar een klein dorpje dichtbij Lausanne een hotelletje zoeken.”

“Slim idee, jongetje Prins,” zei Arie, die net de derde hap van zijn tweede broodje had doorgeslikt. “Zitten we niet te dicht bij de bank en vermijden we files, die ze daar natuurlijk ook hebben.”

“Ik loop even naar de pc om te kijken in reisplanner, hoe die reis eruit gaat zien,” zegt Jan en gaat naar zijn kamer. Even later keert hij terug met een papier in zijn handen.

“Nou, jongens, dat wordt een avontuurlijke reis! Kijk eens, vier keer overstappen en ook nog twee keer een stukje lopen!”

“Wat zeg je daar?” vraagt Bob verbaasd, die nog steeds niet helemaal weet, hoe Europa in elkaar zit. “Is er geen rechtstreekse verbinding tussen hier en, hoe heet dat dorpje ook al weer daar in Zwitserland?”

“Nee,” zegt Jan, “de reis kunnen we beginnen om even voor half tien vanaf Centraal en dan komen we 's avonds rond een uur of zeven aan in Lausanne. Ik had overigens het plan opgevat om in Morges te gaan logeren.

Ik ben er ooit met mijn vader geweest om zijn broer op te zoeken en dat is een mooi plaatsje aan het meer van

Genève. Trouwens, Lausanne is niet echt een dorpje, hoor; het telt bijna 130.000 inwoners!"

"Oh, O.K. Volgens onze Amerikaanse maatstaven noemen we zo iets toch een dorpje. Maar iets anders; laat mij eens even rekenen," zegt Bob, "Als ik het goed heb uitgerekend, dan zijn we zo'n 10 uur onderweg! En dan moeten we nog vier keer overstappen?"

En waarom moeten we lopen? Gaat de trein daar niet verder? Is er geen andere verbinding?"

"Natuurlijk wel," valt Arie, bezig met zijn vierde broodje, in de rede. "We kunnen natuurlijk ook het vliegtuig pakken, maar je moet tegenwoordig al 4 uur van tevoren op Schiphol zijn. En dan is de vraag of er een directe vlucht is. Heel veel vluchten gebruiken Frankfurt in Duitsland als overstapplaats en dan weet je nog niet of je in Lausanne uit kan komen. Genève lijkt mij eerder waarschijnlijk. En daarbij," vervolgt Arie, schuins naar Jan kijkend en hopen op diens reactie, "is het veel duurder!"

Jan trapt er direct in: "Ja, jullie ook altijd met snel willen reizen en dat gesmijt van geld. Luister: we hebben alle tijd en zo'n treinreis trekt mij wel aan. Je krijgt in elk geval goed te eten, beter dan dat plastic voer in het vliegtuig," daarbij naar Arie kijkend. Die neemt het sportief op: "Je hebt helemaal gelijk Jan, we gaan gezellig met zijn drieën in de trein en we lopen ook nog een stukje! Waar is dat trouwens?"

"In Parijs, Arie," antwoordde Jan zijn papier bestuderend, "maar beide keren geven ze op, dat het maar 10 minuten tot een kwartiertje is, dus dat valt mee!"

Bob hoorde het allemaal hoofdschuddend aan: "En dat heeft het over een verenigd Europa. Jullie zijn nog lang niet waar wij zijn. Het zou me niet verbazen, als je ook nog niet eens met de Euro in dat Zwitserland kan betalen!" Hiermee scoort Bob duidelijk op punten.

"Nee," moest Jan een beetje blozend erkennen, "Zwitserland is nog geen lid van de monetaire EU en de euro hebben ze nog niet aangenomen. Maar O.K. Wat doen we?"

"We houden ons aan ons plan," zegt Arie, wat teleurgesteld naar de lege schaal kijkend, "we gaan gewoon met die trein, lopen die paar stukjes in Parijs en boeken een leuk hotelletje in Morges. Besparen we meteen op de huurauto, want de lijn loopt na Morges door naar Lausanne, zie ik," kijkend op het papier van Jan.

Jan klaart op: "Je hebt gelijk, we hebben helemaal geen huurauto nodig!"

Bob zit nog wat te mokken over de ingewikkelde reis, maar legt zich bij de gegeven situatie neer.

“Wanneer gaan we nou?” vraagt hij.

“Ik denk morgen of overmorgen,” zegt Jan,

“Ik ga nu de kaartjes bestellen, dan liggen die wel klaar op de balie van het station.”

Hij verlaat de kamer en gaat naar boven. Na een half uurtje komt hij beneden en zegt: “O.K. boys. Overmorgen liggen alle kaarten klaar tot en met Lausanne. Ik heb voor alle zekerheid alleen de heenreis besproken, want wie weet gaan we op een andere wijze terug.”

“Fijn!” zegt Arie. “Bedankt. Zeg, zie je dat Bob, dat we in drie verschillende treinen gaan zitten?”

“Even kijken,” zegt Bob. “Ja, ik zie het. Eerst de IC naar Brussel, da’s een gewone sneltrein, een InterCity. Nou ja, sneltrein? Hij stopt tussen Amsterdam en Brussel wel 10 keer! Dat is een bammel!”

“Nee,” lacht Arie. “Jij bedoelt een boemel! Maar je hebt wel een beetje gelijk.”

“En verderop wordt het gelukkig beter,” ziet Bob nu.

“Tussen Brussel en Parijs geen enkel station.”

“Ja, maar daar stap je over in een echte trein, Bob: de Thalys. Kost wel wat extra!” valt Jan bij. Bob reageert hier nauwelijks op en kijkt op het papier hoe de reis verder gaat: “En dan een stukje lopen in Parijs naar een ander station via de RER. Wat is dat, de RER?”

“Dat is de Parijse snelbus, Bob. Samen met de metro, gewone buslijnen, trams en lokale spoorwegen worden ze beheerd door een staatsbedrijf. Er was door de bebouwing geen kans meer om stations naadloos aan elkaar te knopen en daarom wordt het vervoer tussen de stations overgenomen door de metro, bussen en ook door de RER, dat staat voor Réseau Express Régional,” legt Jan uit. “Het laatste stuk in Frankrijk, van Parijs naar Genève, gaat dan met de TGV, de Train Grande Vitesse. Dat noemen ze bij ons de HSL, de Hoge Snelheids Lijn, die bijna gereed is en loopt van Amsterdam naar Antwerpen. Ben je meteen verlost van de meeste tussenstations en tijdrovende stops,” pareert Jan de kritiek van Bob over de vele haltes.

“Ja, mooi,” bromt Bob, “maar daar hebben we nu niets aan. O.K., dan zijn we dus om 11 over zes in Genève. Wat dan?”

“Dan pakken we de Regional Express richting Lausanne,” ziet Arie. “We stappen dan bij Morges uit en slapen daar eerst een nachtje.”

“Nou, ik vind het maar een omslachtige reis!” zegt Bob.
“Bij ons in Amerika doen we...”

Hij wordt onderbroken door de telefoon, waarin Vader Roos de drie jongens te eten vraagt.

Twee dagen later lopen drie opgefriste jongens naar Amsterdam Centraal. Ze melden zich bij de internationale loketten voor hun tickets en gaan naar het perron, waar de IC 632, die hun naar Brussel zal brengen, al klaar staat. Ze kijken nog een keer goed rond, maar zien geen vreemde of bekende gleufhoeden en vangen gerustgesteld de reis aan. Eenmaal vertrokken uit het grote Centraal Station in Amsterdam bereiken Bob, Jan en Arie zonder veel problemen en met 10 tussenstops tot grote ergernis van Bob het wat vieze station Brussel Midi/Zuid. De reis verloopt tot nu toe prima en ze denken helemaal niet meer aan Gleufhoed, maar dat blijkt later een kostbare vergissing...

In Brussel moeten zij overstappen op de Thalys, die hen in ongeveer anderhalf uur en in een ruk zal rijden naar Gare du Nord in Parijs. Op de gereserveerde plaatsen lunchen ze uitgebreid tot groot genoegen van Arie, die zich merkwaardig stil heeft gehouden vanaf Amsterdam. Hij laat zich allerlei lekkernijen, smaakvernietigend overgoten door cola, toedienen om dit met een heerlijke glimlach op zijn gezicht op te eten.

Na hun aankomst in Parijs moeten ze via een korte metrorit op het ondergrondse station Chatelet/Les Halles overstappen. Bob moppert nog een beetje na, dat hij de riante trein moest verlaten.

“Waar zijn we nu?” vraagt hij aan Jan.

“Hier,” zo doceerde Jan, “ben je bij de oude Hallen, een voormalig veilingterrein, ook wel de mond van Parijs genoemd, omdat hier ooit alle voedingsmiddelen, die te koop waren in de Parijse winkels en op de markten in deze veilinghallen werden binnengebracht en verhandeld.

Dat begon al vanaf een uur of drie, vier in de morgen met de aanvoer van het verse spul. Jaques Dutronc heeft er nog een aardig liedje over gemaakt: ‘Il est cinq heures, Paris s’éveille...’ Maar enkele decennia geleden werd duidelijk, dat Les Halles uit hun voegen knapten en werd een 200 hectare groot terrein bij Rungis buiten Parijs omgebouwd voor eenzelfde func....”

Zijn adem stekt in zijn keel.

HOOFDSTUK 6 - IN DE METRO

Tegenover hem staat Gleufhoed met nog steeds dezelfde grijze regenjas. Hij houdt een gevouwen krant over zijn rechterhand en Jan meent daaronder iets zwarts te zien schitteren. Ze kunnen door de drukte geen kant op en de man sist naar hen: "En nu doen jullie exact wat ik zeg.

We stappen bij station Bastille uit deze trein en jullie maken geen problemen, of... pang!"

"Je denkt ons zeker in je eentje te kunnen overmeesteren?" schampert Arie, die nu voor het eerst oog in oog met Gleufhoed staat.

"Nee, natuurlijk niet. Kijk maar eens achter je!" zei de man. Ze draaien zich om.

Een boom van een kerel kijkt spotlachend op hun neer. Hij is gekleed in zwartleren motorlaarzen, een strakke spijkerbroek met spijkerriem, waarboven een zwart T-shirt zijn borstkas omspant. Op zijn linkerarm is nog vaag een tattoo te lezen: MARIA. Vanaf de schouder op zijn rechterarm staat in strakke, verse letters: CLAUDIA – kennelijk een nieuwe vriendin. Boven het T-shirt staat op een dikke nek een schedelachtig hoofd. Sommige mensen hebben dat: ogen, die in holle oogkassen lijken te liggen, hoge jukbeenderen, een relatief korte neus en een geprononceerde kaak, waardoor het gezicht lijkt op een schedel, waarover een vel is gespannen. Het kunnen heel vriendelijke karakters zijn, maar stralen daarentegen meestal iets afstotelijks uit. Deze knaap deed gecombineerd met kort geknipt haar, een ring in de oorlel en een nare grijns op het gelaat, de jongens behoorlijk schrikken.

"Dus geen problemen, heren!" zegt Gleufhoed nog een keer dreigend. "Eruit en netjes achter elkaar in de pas lopen!" commandeert hij de verbouwereerde jongens.

Ze stappen uit bij de metrohalte, die is vernoemd naar de oude gevangenis La Bastille, waar in 1789 op de veertiende juli de Franse revolutie uitbrak. Deze dag wordt nog elk jaar gevierd als nationale feestdag. Bovengekomen uit het metrostation wandelen ze, alsof het een klein groepje toeristen betreft, ogenschijnlijk ontspannen en kalm het grote plein over om in een cafeetje te duiken, waarvan er duizenden in Parijs zijn te vinden. De jongens zijn nog te verbaasd over deze rechtstreekse aanval en vergeten zelfs de naam van het café te lezen.

Gleufhoed knikt even naar de kastelein en loopt door een deur naast de bar naar achteren. De jongens volgen

gedwee, terwijl Mr. Spierbal de rij sluit. Gleufhoed pakt nu de laatste deur aan zijn linkerhand en houdt deze beleefd en uitnodigend open voor de jongens.

“Treed binnen heren. Het spijt mij, dat ik u geen riantere zaal kan aanbieden!”

Ze zien een kleine kamer voor zich van ongeveer 4 bij 4 meter. In de achterwand is een raam met een smerige vitrage ervoor, dat uitkijkt op een binnenplaatsje. De wanden zijn behangen in een bloemmotief, dat de eigenschap verlept al geen eer meer aandoet en op de vloer liggen verschillende soorten versleten zeil elkaar de eer af te troeven om de lelijkste te zijn. Aan het plafond hangt aan een oude met katoen omwonden draad een lamp met bajonetting, zoals dat veel in Frankrijk voorkomt.

Gleufhoed had hier weinig oog voor en zei: “Zo, zet jullie tassen maar op tafel en ga zitten. Charlie, bind ze maar goed vast. Het touw ligt daar in dat kastje,” wijzend op het enige andere meubel dat in de kamer staat naast een tafel en 4 stoelen. “En kijk daarna hun tassen na!”

Alles wijst erop, dat Gleufhoed zijn zaakjes goed heeft voorbereid, wat de jongens niet hadden verwacht. Op het juiste moment in de volle metro toegeslagen, van te voren een kamer gehuurd en touwen in het kastje klaargelegd: de jongens zien in, dat zij met een slimme vijand te doen hebben. Charlie pakt het touw uit de kast en bindt op elke stoel een jongen vast, die onder de dreiging van de op hen gerichte pistool geen lust hebben zich te gaan verzetten. Jan heeft direct door, dat dit geen dagelijks werk voor Charlie is, want sinds Hennie Schol hem in het verleden ook al eens had gebonden, weet hij, dat je je polsspieren moet spannen tijdens het vastbinden. Ontspan je ze daarna weer, dan is het effect alsof het touw bijna losjes erbij hangt. Ook Arie en Bob kennen deze truc, maar ze laten alle drie wijselijk niets aan Charlie merken en kreunen vol overtuiging van pijn.

Nadat ze alledrie zijn vastgebonden, gaat Gleufhoed tegenover hen staan, de tafel tussen hen in houdend. Hij neemt niet de moeite zijn jas uit te doen of zijn hoed af te nemen. Ze zien een man van naar schatting 45 jaar, maar door de hoed is het gezicht niet echt goed te zien.

“Luister, snotapen!” hervat Gleufhoed zijn verhaal, terwijl hij zijn pistool neerlegt. “Ik zal mij eerst even voorstellen. Mijn naam is Karl. Mijn achternaam doet in dit verband niet ter zake. Ik ben een achterneef van Professor Doctor Christopher Albert Wilson. Die kennen jullie zeker wel?”

Hij had de naam heel langzaam en met enige nadruk uitgesproken om indruk te maken en tevens zijn eigen persoon een beetje op te vijzelen.

“Nooit van gehoord!” antwoordt Jan.

“Waarom worden we als boeven vastgebonden? Wat wilt u eigenlijk van ons?”

“Ik houd niet van loslopend wild. En wat ik van jullie wil? Daar kom ik vanzelf aan toe. Laat ik jullie eerst iets uitleggen. Mijn oom Chris was lange tijd een heel goede en geziene ruimtevaarttechnicus.

Door zijn grote kennis op dit specifieke gebied werd hij vaak geraadpleegd als adviseur bij de uitvoering van het ruimtevaartprogramma door N.A.S.A onder Kennedy, Johnson en de volgende presidenten van Amerika. Daarbij had hij de gave de technologie rond dit soort onderwerpen helder en duidelijk op papier zetten en bovendien had hij een hoog werktempo. Hij had veel internationaal aanzien en reisde de hele wereld over om met specialisten zijn inzichten te delen. Hij heeft een enorme hoeveelheid materiaal aan kennis en inzichten nagelaten om maar van zijn eeh... productie tijdens zijn leven maar te zwijgen. Er zijn bronnen, die zeggen, dat hij misschien wel meer dan 100 boeken en andere werken heeft geschreven.

Dat is echter, omdat hij een paar maal is gewisseld van uitgever, niet met zekerheid te achterhalen. Zo goed als hij die ingewikkelde, toch wat technische zaken onder woorden kon brengen voor zijn vaak terzake kundig lezerspubliek, zo onzakelijk was hij bij het afsluiten van contracten en overeenkomsten. Ik heb hem zelfs tegen het eind van zijn leven financieel moeten helpen bij het uitgeven van enkele van zijn boeken en in ruil daarvoor beloofde hij mij een deel van de opbrengsten of royalty's.”

Hij pauzeert even om te zien of zijn woorden indruk maken, maar de jongens zijn door de wol geveerd en kijken hem alle drie met onschuldige ogen aan, alsof hij een sprookje zit te vertellen. Gleufhoed Karl wordt een beetje kwaad: “Jullie denken zeker, dat ik grapjes zit te vertellen? Dan wil ik jullie gezichten wel eens zien, als ik je het volgende vertel. In zijn nalatenschap kwam ik bij het eeh... opruimen van allerlei spullen een klein briefje tegen, dat hij zijn enthousiasme over de ruimtevaart graag wilde doorgeven aan één van de kopers van zijn boeken. Hij vond echter, dat die man of vrouw niet zomaar drie boeken van hem konden krijgen. Nee, ze moesten echt laten zien er iets voor over te hebben, zoals het verzamelen van een specifieke serie en daardoor ook

wezenlijk interesse tonend in de ontwikkelingen van de Amerikaanse ruimtevaart in het algemeen en zijn werken in het bijzonder. Hij heeft trouwens tegen de dertig verschillende series gepubliceerd, zodat de kans, dat je een exemplaar uit de juiste serie kon bemachtigen en dan nog het geluk hebt de twee andere, die erbij horen te vinden, uiterst klein moet worden geacht. In elk geval, op het briefje, dat ik vond, stond, dat hij in slechts drie exemplaren van de serie Mars-Saturnus-Venus een boodschap zou verstopten, die de vinder – mits hij ze alle drie in bezit had – het recht zou geven op een deel van de royalty's. Vertel mij nou eens, hoe ik dat kan weten?"

De jongens kijken na het horen van zoveel bijzonderheden wat minder onschuldig.

"Oei, oei, dit gaat niet goed aflopen," denkt Jan, maar Arie neemt snel het initiatief.

"Dat kan iedereen wel vertellen, wat u ons zojuist zei. Ik vind het zelfs knap verzonnen, maar wij weten van geen boeken en nog minder van geheimzinnig verstopte boodschappen. Wij hebben zelfs nog nooit gehoord van die mijnheer Wilson. Wij zijn gewoon 3 onschuldige jongens, die wel eens met vakantie naar de Côte d'Azur willen."

"Bekijk dit eens," zegt Charlie. Ze horen hem nu voor het eerst spreken." Karl kijkt op en ziet wat Charlie hem aanreikt.

"Oh, ja?" klinkt het dan een beetje plagerig van Karl, "waarom hebben jullie dan tickets naar Lausanne gekocht?" Hij maakt handig gebruik van de vergissing van Arie en wappert triomfantelijk met de spoorbiljetten, die Charlie net aan hem heeft gegeven. De jongens zwijgen. Op dit snelle inzicht hadden ze geen van drieën gerekend.

"Nou, kom op met de papieren, of moet ik jullie tassen helemaal doorzoeken? Ik heb hier eigenlijk genoeg tijd doorgebracht!" klinkt het nu dreigend.

"Nee, niet doen!" zegt Jan, doodsbenuwd dat Charlie met zijn grove handen zijn zo zorgvuldig gepakte tas helemaal overhoop zal halen, "ze zitten in mijn beurs in mijn linker achterzak. Wil je er wel voor zorgen, dat het knoopje niet uitscheurt?"

Bob en Arie barsten ondanks de spanning in lachen uit, omdat deze uitspraak van Jan zo bij hem past. Niet alleen is hij zuinig met geld, maar ook heel precies met zijn kleren. Ze binden echter snel in als Charlie licht grommend op hen afkomt. Karl pakt zijn pistool op en loopt achterlangs om de stoelen heen, er zorgvuldig voor

zorgend, dat hij Charlie niet tussen hem en de jongens krijgt. Hij gaat achter Jan staan en dreigt: "En nu geen linke trucjes! Ik houd je onder schot!"

Karl vist met zijn vrije hand de beurs uit de zak van Jan en legt hem samen met het pistool op de tafel. Hij zoekt er even in en haalt dan triomfantelijk de drie papiertjes uit de beurs.

"Nooit gehoord van professor Wilson, hè? Je zult toch beter moeten leren liegen, jongeman!" daarbij strak Arie aankijkend. "Het heeft je echter niet geholpen!"

Arie zwijgt, wijselijk. Karl stopt de briefjes, na ze vluchtig te hebben bekeken, zorgvuldig weg in zijn portefeuille en smijt de beurs van Jan op de tafel naast de spoorwegtickets. Zijn pistool oppakkend, richt hij zich tot de jongens: "Hier zijn we klaar, Charlie! Ik heb de eer de heren hartelijk te groeten en hun te bedanken voor hun vriendelijke medewerking. Ik wens u nog een goede reis naar de Cote d'Azur, maar ik kan u aanraden daarvoor andere kaartjes te kopen, ha, ha, ha!"

Hij draait zich om en doet de deur open. Hij keurt de jongens geen blik meer waardig en de deur valt achter Charlie in het slot.

Bedremmeld blijven de jongens zitten nadat de deur was dichtgedaan. "Zo," zegt Arie, "dat hebben we weer eens fantastisch voor elkaar. Als een stelletje amateurs hebben we ons laten inpakken!"

Jan lacht een beetje, waardoor Arie in woede ontsteekt.

"Wat valt er nu te lachen, jongetje Prins? Papieren kwijt en gebonden in een achteraf kamertje van een vunzig Parijs café met de deur op slot! Is dat leuk, soms?"

"Nee," antwoordde Jan, "maar het ziet er een stuk beter uit dan een half uur geleden."

"Sorry, Jan," onderbrak Bob, "dit begrijp ik helemaal niet meer. Beter dan een half uur geleden? Toen stonden we nog vrolijk in de metro!"

"Kijk," zegt Jan, "ik zal het je uitleggen. Ten eerste weten we nu, met wie we te doen hebben. Beestje heeft een naam gekregen en nota bene ook nog een sterke man in de arm genomen, die we ook van naam kenen. En we weten ook hoeveel Karl weet, want hij was zo stom om ons dat te vertellen."

"Ja, en wat schieten we daarmee op? Voorlopig zitten we vast en hebben we onze gegevens verloren!" zegt Arie, "en daar moet jij dan nog om gaan lachen!"

"Ik lachte, Arie, omdat ik ze een poets heb gebakken. Ik was er zeker van dat het niet bij die drie keer zou blijven, dat Gleufh....eeeh Karl ons zou volgen. Ergens moest hij

ons in de val lokken en om hiervoor een drukke metro te kiezen, was niet echt dom. Wij konden geen kant op en zij hadden ons mooi tussen hen in! Daarom heb ik me ingedekt!”

“Hoezo?” vroeg Bob, “wat is ingedekt? Onder een deken gelegd?”

Jan moet lachen. Het Nederlands van Bob was op een goed niveau, maar enkele woorden waren toch nog raadsels voor hem en die probeerde hij dan te vertalen naar zaken, die hij dacht te kennen.

“Nee, Bob, dat is toedekken. Je indekken is als een soort verzekering, het voorkómen, dat iets gebeurt. En dat is precies wat ik heb gedaan. De meest logische plaats om de papieren te bewaren is natuurlijk in mijn beurs. Maar de echte liggen onder mijn linkervoet in mijn schoen!”

“De echte?” Arie hapte naar lucht, “je bedoelt, dat Karl nu een namaak set papieren heeft meegenomen?”

“Precies, jongetje Roos, je slaat de spijker op zijn kop!”

“Dat noem ik toch heus wel slim” beaamt Bob, die meestal nogal zuinig is met zijn complimentjes. “Goed gedaan, Jan, maar wat is de volgende stap?”

“Wel, eerst hier weg komen. Ik heb schoon genoeg van dit hok.”

En dat is geen probleem. In no time hebben de jongens zich dankzij hun spierballentruc bevrijd, maken hun tassen in orde en lopen naar de deur. Charlie heeft zijn werk goed gedaan, want de deur is inderdaad op slot. Door de zoveelste tegenslag laten de jongens zich echter niet tegenhouden. Ze beginnen met zijn drieën op de deur te bonzen en luid te schreeuwen. De norse kastelein komt snel door de gang aanlopen, ondertussen luid schreeuwend: “Rustig! Tranquille! Rustig! Wacht, messieurs, ik kom eraan!” Hij maakt de deur open en wordt als het ware omvergelopen door de drie jongens. “Mais.... Mais, que'est ce qu'il passe?” horen ze nog achter zich roepen, maar ze maken dat ze weggelopen.

“Nou, die trein kunnen we verder wel vergeten,” zegt Arie. “Bovendien begint mijn maag te rammelen na al die opschudding.”

Jan en Bob lachen uitbundig de spanning weg. Arie zonder eten, een onmogelijke zaak. Zelf beginnen hun magen echter ook tekenen van honger te vertonen.

In Parijs kennen veel cafeetjes ook een soort loketbediening en daar bestellen ze enkele croissantjes en cola's. Al kauwend en drinkend lopen ze rustig via de Rue de Lyon naar het Gare de Lyon, dat slechts een metrohalte verder is dan La Bastille. Vanaf dit station

vertrekken de meeste treinen in zuidelijke richting. Bob begint weer een beetje te klagen, ongewend als hij is met de Europese situaties.

"Weer lopen!" begint hij.

"Hou toch op!" antwoordt Jan. "Maak je liever zorgen over de trein, die we hebben gemist. Nu moeten we waarschijnlijk kaartjes laten omboeken en ik vraag me sterk af, of dat op Gare de Lyon wel kan. Dat station heeft volgens mij veel meer een regionale functie. Misschien moeten we wel helemaal terug naar Gare du Nord!"

Arie ziet het een stuk optimistischer: "Natuurlijk kan je daar je kaartje laten omboeken. Je bent hier in Parijs!"

"We zijn in elk geval een dag kwijt," klaagt Bob door.

Nu wordt Jan ook een beetje nerveus.

"Jeetje, dat betekent dat we hier moeten slapen in een duur hotel!" reageert Jan, die de centjes alweer ziet vliegen.

"Och welnee," vult Arie aan. "Er zijn ook best goedkope hotelletjes te vinden in Parijs. We lopen gewoon even een Bureau de Tourisme in. Die hebben vast wel wat adresjes in de buurt!"

"Ja, ja. Met van die kamertjes, die reeds door een vrouw zijn bezet en gewillig haar diensten aanbiedt?" zegt Jan.

"Daar voel ik helemaal niets voor!"

"Nee, dat bedoel ik niet. Gewoon nette hotelletjes!" zegt Arie.

Ondertussen zijn ze bij Gare de Lyon aangekomen. Ze lopen door de grote stationshal van dit kopstation om de vertrektijden van de TGV richting Genève te controleren.

HOOFDSTUK 7 - ZWITSERLAND

Op het station horen ze op dat moment door de hoornluidsprekers een oproep over de TGV 6577.

“Verrek, dat is onze trein!” roept Jan verbaasd uit. “Even luisteren!”

Het bericht wordt nog een keer in het Engels herhaald en nu begrijpen ze tot hun grote geluk, dat de trein nog niet is vertrokken.

“Een bommelding, messieurs,” zegt de spoorwegbeambte, aan wie ze het voor alle zekerheid nog even navragen.

“Hij gaat over een half uur, maar slaat dan enkele stations over om tijd in te halen. Waar moet u naar toe?”

“Oh, Genève,” antwoordt Jan, die erg voorzichtig is zijn einddoel niet te verraden, ofschoon Karl en zijn maatje nergens te zien zijn.

“Geen probleem, monsieur,” antwoordt de vriendelijke spoorwegman, “we slaan alleen de stations Bourg-en-Bresse en Bellegarde over.”

“Dank u,” antwoordt Jan, “kunnen we al in de trein gaan zitten? We hebben wagon 12.”

De spoorwegbeambte kijkt in zijn papieren en zegt: “Ja, natuurlijk, die is al gecontroleerd. Goede reis, messieurs.”

Nadat ze plaats hebben genomen, letten ze goed op, of ze een spoor van hun tegenstanders kunnen ontdekken, maar de trein verlaat Gare de Lyon zonder Karl of Charlie.

“Die twee zullen nu wel een andere en snellere reisroute kiezen,” zegt Bob, “het is trouwens de vraag of we op tijd in Genève aankomen. De overstaptijd is daar maar 10 minuten...”

Deze laatste opmerking speelt tijdens de reis door hun hoofd en ze hebben weinig behoefte tot praten. Pas honderd kilometer voor Genève onderbreekt Arie de stilte: “Jan, wat heb jij eigenlijk op die papieren gezet, die Karl nu heeft meegenomen?”

“Oh, dat is simpel,” antwoordt Jan, “in zijn papieren staat, dat hij weliswaar naar Lausanne moet gaan, want ik voorzag al, dat hij in onze reispapieren ons einddoel kon zien, maar de naam van de bank is een hele andere en bovendien klopt het rekeningnummer helemaal niet.”

“Knap gevonden, maar op een handgeschreven brief kan je die veranderingen toch zo zien?” vraagt Arie door.

“Ja, normaal gesproken wel, maar je weet, dat ik nogal handig ben met de computer. Nu heeft mijn baas me een maandje geleden een mooie HP printer cadeau gedaan omdat ik voor hem een zwaar pc probleem bij een belangrijke klant nogal snel wist op te lossen. Met die

printer kan ik ook kopiëren en scannen, zodat een set nieuwe papertjes met gewijzigde gegevens eigenlijk een fluitje van een cent is.”

“Zulke goedkope fluitjes bestaan helemaal niet,” mengt Bob zich in het verhaal. Jan en Arie barsten in lachen uit en het duurt zeker een kwartier om aan Bob uit te leggen, wat deze uitdrukking betekent.

De trein rijdt het station van Genève binnen, exact twee minuten over tijd.

Terwijl ze naar het andere perron lopen voor de aansluitende trein richting Lausanne, kijken ze spiedend om zich heen naar mannen in grijze regenjassen en gleufhoeden op. Maar wie ze ook zien, geen Karl. En ook klerenkast Charlie is onzichtbaar. Ze halen wat rustiger adem gaan op weg naar het perron, waar de stoptrein Régional Express RE 2641 naar Lausanne moet staan.

In de grote stationshal lopen de drie jongens naar een bankloket van de Crédit de Suisse, waar ze wat euro's in Zwitserse francs omwisselen.

“Dat is altijd handig voor de kleine uitgaven,” vindt Jan, die meestal gebruik maakt van een creditcard. “Is het jullie trouwens opgevallen, dat dit dezelfde bank is, als degene, waar we ons moeten melden morgen in Lausanne?”

“Ja, klopt,” zegt Arie. “Dat houdt dan toch in, dat het geen kleine bank is!”

Op grote borden met allerlei Zwitserse, Franse, Duitse en zelfs Italiaanse bestemmingen vinden ze hun treinnummer terug en zien, dat ze op perron 6 moeten zijn. Zonder problemen komen ze door de kaartcontrole op het perron en zoeken hun wagon op. Ze stappen in en gooien hun bagage in de rekken.

“Ik snap er niks van,” zegt Jan, “waar zou Gleufhoed en zijn vriendje Charlie zijn gebleven?”

“Oh, die,” antwoordt Arie, “die zijn vast meteen vanuit Parijs naar Lausanne gegaan, waarschijnlijk heel wat sneller, dan wij met deze stoptrein. Ze zullen wel een auto hebben en dan hoef je helemaal niet via Genève te rijden.”

“Nou,” zegt Jan, “dat kan je nog wel eens tegenvallen. Als je op een goede wegenkaart van Frankrijk kijkt, dan zie je al snel, dat er verbazend weinig autoroutes naar Zwitserland gaan vanuit Frankrijk. Om precies te zijn eigenlijk maar twee directe verbindingen: één bij Genève en de ander bij Bazel! En een nette, strakke verbinding met Parijs is daar ook niet echt. Maar je zult wel gelijk hebben. Ze willen ons natuurlijk op elke mogelijke manier

te snel af zijn en eventuele vertragingen met treinen kunnen ze daardoor vermijden.”

De stoptrein naar Lausanne rijdt stipt op tijd weg uit het saaie station van Genève.

“Ik heb alweer honger,” klaagt Arie, “zou er hieraan een bar- of restauratiewagon gekoppeld zijn? Hoe lang duurt de reis naar Morges trouwens?”

Jan haalt zijn reispapieren tevoorschijn en leest voor: “Even kijken. We vertrokken uit Genève om pakweg 20 over zes. Om half zeven stoppen we in Coppet en 7 minuten later in Nyon. Dan komen we rond kwart voor zeven in Rolle aan en daarna om 7 voor 7 in Alleman.”

“En Morges dan?” vraagt Arie met een hongerig gevoel in zijn maag. Hij vindt het allemaal wat lang duren.

“Dat is het volgende station, Arie,” zegt Jan, “en daar komen we precies om 7 uur aan. Ik denk dat die tijden goed kloppen, want de Zwitsers zijn zeer precies met hun aankomsttijden van hun treinen. Daar kan onze NS nog wat van leren.”

“En dat hotel,” dringt Arie nog aan, “ligt dat ver van het station van Morges?”

“Nee hoor,” lacht Jan, een beetje geamuseerd, dat hij Arie wat kan plagen met eten. “Het hotel ligt aan het meer, maar is niet te ver van het station. Kan je je vast verheugen op een heerlijk diner in Hotel du Lac. In het foldertje, dat ik net op het station vond, toen we aan het geld wisselen waren bij de Crédit de Suisse in de stationshal, staat, dat er een heel goed restaurant aan is verbonden.”

“Wat bedoelde je daarnet, Jan, dat de NS er nog wat van kan leren?” vraagt Bob, nogal onbekend met de zorgvuldigheid of liever de onzorgvuldigheid, waarmee onze nationale spoorwegen de dienstregeling uitvoert.

“Simpel,” zegt Jan. “Let maar eens op de nieuwsberichten ’s morgens door de radio in Nederland. Eerst de ellenlange fileberichten en dan is er altijd wel een of ander stuk spoor, waar vertraging is, vaak in Oost-Nederland en in Noord-Holland. Ongelukken, herfstblaadjes, kromme wissels, botsinkje of gewoon een kapotte locomotief, die een lijn bezet houdt. Er moeten soms bussen worden ingezet en je tijdverlies kan zo maar tot meer dan een uur oplopen. Die Zwitsers hebben dat volgens mij veel beter voor elkaar. Zo bewees een aantal jaren geleden gehouden onderzoek, dat de gemiddelde reiziger slechts 7 minuten op aansluitend vervoer wenst te wachten. Op basis van dat Zwitserse rapport zijn daarna alle verbindingen van het openbaar vervoer hierop

aangepast en behoren vertragingen praktisch tot het verleden.”

“Totdat er natuurlijk een lawine over het spoor valt,” zegt Arie.

“Ja, maar dat is overmacht, net zoals bij ons een auto, die op een onbewaakte overweg door een trein wordt geschept,” zegt Jan. Op dat moment gaat de schuifdeur open en komt een aantrekkelijk donkerblond meisje het gangpad oplopen, voor zich uit een aluminium wagentje duwend, dat je ook wel in vliegtuigen aantreft.

“Bonsoir, messieurs.”

“Bonsoir, Adèle,” antwoordt Arie direct, die haar naam op een bordje van haar uniform leest. “Est-ce que vous avez du Coca-cola chez vous?”

“Oui, monsieur, combien de bouteilles voulez-vous?”

“Jullie willen toch ook cola?” vraagt Arie aan Jan en Bob, die ademloos zitten te luisteren naar deze vlotte conversatie in het Frans.

”Ja, eeh... graag, natuurlijk.”

”Alors, trois bouteilles de Coca-cola, s’il vous plaît!” zegt Arie tegen Adèle, gecharmeerd door haar uiterlijk.

”Ça fait vingt-deux Francs Suisse,” zegt Adèle, haar beurs te voorschijn halend.

”Les voilà et merci beaucoup, Adèle,” antwoordt Arie en deelt de flessen cola uit.

Nadat Adèle licht heupwiegend wegloopt, barst Jan uit: “Waarom heb je dat nu niet eerder verzonnen, Arie? Weet je wel, dat je nu omgerekend meer dan 4 euro voor zo’n rotflesje van 33 cl moet betalen? Daar heb je in Nederland minstens 2 anderhalfliterflessen voor!”

“Och, ik had dorst!” verklaart Arie zijn uitgave.

“En trouwens, daar heb jij helemaal geen last van!”

“Waarom niet?” vraagt Jan wantrouwend.

“Omdat ik het van mijn eigen geld heb betaald als voorschot op de kosten van het diner, waarop JIJ me straks gaat trakteren!”

“Als je maar niet denkt...,” begint Jan te sputteren, “waarom zou ik jou diner moeten betalen?”

“Omdat we op jouw idee naar Hotel du Lac gaan, waaraan een prachtig restaurant is verbonden. Ik zie daarom niet in, waarom ik moet opdraaien voor die extra kosten. We kunnen ook een eenvoudig pension vinden of een bed-and-breakfast.”

“Dat hotel is helemaal niet zo duur. Het is buiten het hoofdseizoen en ik blijf het toch onredelijk vinden.”

“Schei uit met dat geruzie, allebei,” komt Bob ertussen.

“Uiteindelijk wordt de rekening toch in drieën verdeeld,

net als de opbrengst. Dus houdt op en ga liever bedenken, hoe we dat zaakje morgen in die bank op gaan lossen.”

“Dat lijken me twee goede ideeën,” zegt Jan, blij te zijn verlost van het geldprobleem. “Ik vind, dat Arie maar het woord moet doen. Je kunt natuurlijk best met Engels een Franstalige bank binnenstappen. Je zal nog wel goed worden geholpen ook, maar als je de moederstaal van die bankjongens spreekt, gaat het waarschijnlijk een stuk gemakkelijker. Trouwens, Arie, hoe kom jij aan zoveel Franse talenkennis?”

“Tja, dat is een heel verhaal, maar in het kort komt het hierop neer, dat mijn vader ooit plannen heeft gehad een deel van zijn schepen onder te brengen onder de Zwitserse vlag. Net zoals sommige rederijen dat met hun schepen doen in goedkope zuidelijke Amerikaanse landjes, waardoor ze heel weinig rechten kwijt zijn en daardoor ook lagere vrachttarieven kunnen berekenen en dus meer vrachten kunnen binnenhalen.

Ik werkte na mijn HBS tijd een half jaar op kantoor en ben toen een maand of drie in Zwitserland geweest om eens te polsen, of dit winstgevend kon zijn voor onze rederij. Ik zat eerst op kamers in Bern, maar dat was niet veel langer dan twee weken. Dit soort zaken is toch in Genève geconcentreerd en zo heb ik hier bijna twee-en-een-halve maand gewoond en gewerkt. Dan moet je de taal wel spreken en je hoort ook niets anders dan Franstalige TV, waardoor heb ik ook veel van de taal opgestoken.”

“Dat komt dan nu mooi van pas, dikke. Jij doet morgen het woord!”

”O.K., geen probleem. Geef jij me dan morgen die papiertjes?”

“Natuurlijk. Moeten we morgen na die actie in Lausanne nog langer blijven?”

“Nee, ik denk het niet,” zegt Bob, “wat ik het liefste zou willen, is weer snel terugreizen, dan kunnen we nog even een paar dagen op de Kaag gaan zeilen!”

“Kijk,” valt Arie Bob bij, “dat vind ik ook een goed idee. Ik heb best weer eens zin om te gaan zeilen. Dat heb ik zeker in geen twee jaar gedaan!”

De trein remt af voor de zesde keer en eigenlijk hebben ze de tussenstations ongemerkt gepasseerd. Jan roept: “Hier is Morges!”

“Dan gaan we eindelijk eten!” was het snelle commentaar van Arie.

Ze stappen uit en lopen naar Hotel du Lac, dat, zoals Jan had verteld, niet ver van het station is verwijderd. De

aangename wandeling in de nog warme zomeravond verdrijft gauw de muffe lucht van de trein en ze slaan linksaf op advies van een klein bordje met een pijl, dat naar het Hotel verwijst. Ze lopen gedrieën de mooie hotelingang binnen en reserveren een driepersoonskamer met douche en wc. Nadat ze zich hebben opgefrist, lopen ze naar beneden en vinden een mooie en gezellige eetzaal. Na een uitgebreid diner vallen de jongens in slaap, zonder zich rekenschap te geven van de spannende ontwikkelingen, waarmee ze de volgende dag zouden worden geconfronteerd....

HOOFDSTUK 8 - LAUSANNE

De volgende dag is het stralend weer en de jongens genieten van een uitgebreid ontbijt op het zonneterras van Hotel du Lac in Morges. De zon schittert over de kleine golfjes van het meer en Jan vraagt aan Bob: "Weet jij hoe dit meer heet?"

"Natuurlijk, dat is Lac Lemman," antwoordt Bob. Arie proest het uit. Bob spreekt het namelijk uit op zijn Amerikaans: Leek Liemèn in plaats van in het Frans: Lak Lemman.

"O.K. Bob, Lac Lemman, dus. Maar waarom hebben wij het altijd over Meer van Genève? Lac is ons woord voor het meer. Maar waar komt dat Lemman vandaan?"

"Ik heb geen idee, Jan. Vertel!" antwoordt Bob, die nooit te beroerd is iets nieuws te leren over de lappendeken Europa.

"Lac Lemman is een naam voor dit meer, dat al voor Christus jaartelling is gebruikt. Zelfs Julius Caesar paste rond 58 v.Chr. deze naam toe als Lacus Lemanus. Vele jaren later tussen de 2e en de 4e eeuw na Christus werd het bekend als Lacus Lozanus of Lac de Lozanne, waar we natuurlijk de naam van de huidige stad Lausanne herkennen. Later kwam toch de benaming Lac de Genève meer in gebruik en dat is in veel buitenlandse talen overgenomen. Zo noemen de Duitsers het de Genfer See en in Engeland spreken ze over Lake Geneva. Ook de Italianen hebben het over Lago di Geneva."

Bob hing spreekwoordelijk aan de lippen van Professor Jan en zelfs Arie vergat even te kauwen op een heerlijke, warme croissant met aardbeienjam. Jan vervolgt: "Het meer van Genève is door opschuivende gebergten ongeveer 5 miljoen jaar geleden ontstaan en de bergen schoven steeds verder op elkaar, zodat hierdoor de huidige Alpen ontstonden. Het meer is 72 kilometer lang en de grootste breedte is 13 kilometer. Precies over het midden loopt de grens tussen Zwitserland en Frankrijk, maar door zijn rare, banaanachtige vorm is de oppervlakte aan de Zwitserse kant veel kleiner, dan het Franse gedeelte: van de Zwitsers is maar 234 km² eigendom, terwijl de Fransen bijna 350 km² bezitten. Er zit zo'n 89 km³ water in en de grootste diepte is meer dan 300 meter. De kustlengte is bijna even lang als de weg van Amsterdam naar Parijs: bijna 400 kilometer. Het meer leent zich uitstekend om te vissen, te roeien, te zwemmen en rondvaarten op te maken. Vroeger was er zelfs een grote vissersvloot actief. En de grootste attractie is natuurlijk de enorme fontein bij Genève, die voor het feest

rond het ontstaan van Zwitserland, dat altijd begin augustus wordt gevierd, wordt uitgeschakeld om plaats te maken voor een half uur durend vuurwerkfestijn, dat door duizenden toeristen wordt bewonderd.”

“Tjonge, Jan, ik sta versteld,” reageert Arie verbaasd. “Waar heb jij al die kennis vandaan?”

“Nou, ik heb toch al verteld, dat ik vroeger in Morges ben geweest? We kwamen natuurlijk ook in Genève en dan hoor je dit soort wetenswaardigheden. Met mijn gevoel voor cijfers en feitjes, onthoud je die dingen.”

Bob zit nog even na te denken en komt dan tot de conclusie: “Zo groot is dat Leek Liemèn dus eigenlijk niet, als ik dat vergelijk met ons Eriemeer of zo. Dan hebben we het over meren van 25.000 tot 83.000 km². Het Bovenmeer is het grootste is 563 kilometer lang en 237 kilometer breed. Zo is de omtrek van het Bovenmeer 10 keer zo lang als dit plasje....! En vergelijk de inhoud eens: in het Bovenmeer zit ruim 12.000 km³ water!”

“Ja, Bob, ja!” antwoordt Jan. “Ik weet wel, dat alles bij jullie wat groter is en in relatie tot die enorme waterplassen is dit slechts een klein binnenmeertje, maar voor Europese begrippen is het een behoorlijk meer.”

“Kom jongens, niet kiften om een litertje water meer of minder,” komt Arie tussenbeide, “wil iemand nog dat laatste broodje hebben?”

“Je hebt helemaal gelijk. Laten we maar eens een plan de campagne opmaken voor onze bankactie in Lausanne,” zegt Jan.

“Niet zo luid, joh!” waarschuwt Bob. “Ik weet wel dat Gleufhoed niet in de buurt is, maar je kunt nooit weten.”

“Je hebt gelijk. Wat gaan we doen?” kijken Jan en Bob naar Arie.

“Eenvoudig: we stappen de bank binnen, zeggen onze naam, mummelen het rekeningnummer en we krijgen geld. Dan draaien we ons om en verlaten Lausanne.”

“Nee, onzin, rooie. Zo werkt dat niet. Effe serieus graag!” zegt Jan streng kijkend.

“Goed,” erkent Arie, “dit was misschien wat snel door de bocht. Luister: zo gaan we het doen.”

Ze verfrissen zich op hun kamer en lopen vervolgens naar het station van Morges. De kamer hebben ze voor alle zekerheid nog een nacht gereserveerd en ze stappen op de trein richting Lausanne. Na een korte tussenstop in Renens stopt de trein in het grote station Lausanne. Het stationsplein is helemaal opgebroken en ze schieten een voorbijganger aan met de vraag, waar zij het Bureau de

Tourisme kunnen vinden. Gelukkig weet de man hen uit te leggen, dat ze daarvoor in het station zelf moeten zijn.

Het vinden daarvan valt overigens niet mee, want het is – in tegenstelling tot de Zwitserse precisie – heel slecht aangegeven. Achter een wat bouwvallige deur ergens achter in een van de vier enorme stationshallen bevindt zich een wat vies loket, waar zij een plattegrond van Lausanne en het adres van de bank krijgen.

Het is nu elf uur en ze besluiten eerst koffie te drinken.

“Ik krijg er toch wel iets bij te eten, hè?” vraagt Arie, angstig dat hij zal verhongeren.

De anderen lachen en zeggen: “Tuurlijk krijg je wat te eten!”

Tijdens dit oponthoud kijkt Jan op de kaart van Lausanne en zoekt het adres op van de Crédit de Suisse.

“Gevonden” zegt hij opgelucht. “het is hier niet eens zo ver vandaan. We kunnen het best lopen. Ik schat een 10 minuten, kwartier.”

Gelukkig is het mooi weer en tegen twaalf bereiken ze de bank. Ze kijken voor alle zekerheid nog even rond, maar ze zien geen Karl. Gerustgesteld gaan ze binnen.

Achter de twee glazen draaideuren, die zo kenmerkend zijn voor de façade van de Crédit de Suisse in Lausanne, bevindt zich een enorme ronde hal met een fraaie lichtdoorlatende glaspartij midden in het hoge koepelplafond, dat is afgezet met kleine, kleurige tegeltjes.

Links en rechts van de toegangsdeuren zijn enkele doorgangen naar kantoren, terwijl de zijde tegenover de draaideuren voor ongeveer een derde deel van de ronde hal wordt bezet door een lange balie, die is onderverdeeld in twintig loketten. De loketten zijn gescheiden door matgegraveerde glasplaten die als het ware uit het marmeren bovenblad lijken uit te springen in een boogvorm en ongeveer een meter voor de balie zijn verbonden met messing hoeksteunen aan de travertintegels op de vloer. De hal wordt rondom verlicht door indirecte lampen achter een witte kooflijst, die de afscheiding tussen muur en koepel vormt. Boven elk loket hangt een smaakvolle lamp die de verrichtingen van het bankpersoneel te verlichten.

Het is nogal druk in de bank en, net als Engelsen, stellen ze zich op in een rij voor het loket Monnaie Etranger. Uiteindelijk zijn ze na 20 minuten aan de beurt. Na het overhandigen van hun passen en het melden van het rekeningnummer, alsmede de naam van de rekeninghouder, roept de blonde lokettiste een assistente,

die, gekleed in het donkerblauwe bankuniform, afgebied met gele naden, hen leidt naar een licht kantoor gelaten met de mededeling dat er zo iemand bij hen komt.

“Tot zover gaat alles goed,” stelt Arie tevreden vast.

Ze kijken rond. Gezeten op zachte fauteuils zitten ze voor een glimmende tafel, waar aan de overkant twee lege stoelen staan. Erachter is een breed, hoog raam met ervoor ragdunne, lichtdoorlatende vitrage. Op tafel ligt een gesloten laptop en staat een telefoontoestel. Op een ladekastje aan de zijkant staat een koffiestel met kopjes, schoteltjes en aan de muur hangt een fraaie luchtfoto van de fontein bij Genève. Aan de andere kant hangt een portret van een streng uitziend heer met fraaie, lange bakkebaarden, waarschijnlijk een van de oprichters van de bank. De wanden zijn heel lichtgroen geverfd en op de vloer ligt zacht warm crèmekleurig tapijt.

Nadat ze dit alles in zich hebben opgenomen, verbreekt Jan de stilte: “Slim van die bankjongens, hè? Zij zitten met hun rug naar het raam en kunnen zo de reacties op onze gezichten duidelijk aflezen, terwijl wij tegen donkere schimmen zitten aan te kijken!”

“Goed opgemerkt, jongetje Prins. Je moet bij de AIVD gaan werken!” repliceert Arie.

“Of misschien willen ze je wel bij de CIA hebben,” vult Bob grijnzend aan.

“Maar je hebt inderdaad gelijk, Jan,” zegt Arie. “Op diezelfde manier gaan personeelschefs bij sollicitatiegesprekken vaak ook te werk. Zij voelen zich dan veilig en psychisch beschermd en kunnen de kleinste reactie op hun vragen zo van je gezicht aflezen. Eigenlijk vind ik het.... Oh, ik hoor, geloof ik, iemand aankomen!”

De deur gaat open en er komen achter elkaar twee heren naar binnen. De eerste stelt zich voor met een stevige handdruk: “Bonjour messieurs. Mijn naam is Pierre Dupont. Directeur Financiën Buitenland.” Ze draaien zich om naar de andere man, die nu binnenkomt en staan verbijsterd oog in oog met Karl. Hij steekt geen hand uit en zegt met een gemene glimlach rond zijn mond: “Wij hebben al eerder kennis gemaakt.”

Beide mannen gaan aan de overkant met hun rug naar het raam zitten, precies zoals Jan heeft voorspeld. Ze kunnen van verbazing geen woord uitbrengen. Karl heeft voor de gelegenheid zijn grijze overjas en zijn onafscheidelijke gleufhoed uitgetrokken en is gekleed in een ribbroek met omslag, smoezelige bruine schoenen waarboven te lichte sokken zichtbaar zijn, een wit overhemd en een wat schreeuwerige, slordig geknoopte

das. Ze kunnen nu ook, door de afwezigheid van de hoed zien, dat hij behoorlijk kalend is. Slechts aan de achterzijden en boven zijn oren zit nog wat donkerbruin haar. In de borstzak van zijn jasje steekt de punt van een ballpoint uit.

De bankman is onberispelijk gekleed in een driedelig grijs krijtstreep pak. Zijn voeten met donkere sokken steken in glimmende zwarte schoenen, die qua glans de concurrentie met het tafelblad nauwelijks aankunnen. Een keurig gesteven zachtblauw overhemd en een perfect geknoopte stropdas in de blauwgele kleuren van de bank maken zijn kleding compleet, alsof hij zo uit een catalogus is gestapt. Hij heeft kort geknipt haar en een snorretje. Op zijn neus staat een wat ouderwetse bril met ronde glazen, waardoor hij hen wat streng aankijkt. Dan richt de heer Dupont op een wat saaie toon het woord tot hen: "Zo, messieurs, ik geloof dat we allemaal weten, waarom we hier zijn samengekomen, n'est-ce pas? Laten we de zaken maar vlot afhandelen, want er zijn volgens mij geen complicaties. Ik heb de juistheid van uw identiteiten, heren, vastgesteld," zegt hij Bob, Jan en Arie om de beurt aankijkend. "Alles is in orde bevonden. Als u nu zo vriendelijk wilt zijn de papieren te willen overhandigen, zodat ik die aan de rechthebbende naast mij kan geven, dan kunt u rustig het kantoor verlaten. Uw paspoorten kunt u ophalen bij de balie Monnaie Etranger."

"Attendez, monsieur Dupont!" neemt Arie het woord. "Ik geloof dat u nu een kapitale fout begaat. Ten eerste hebben wij de voorzorg genomen de papieren ergens veilig op te bergen en ten tweede vragen wij ons af of u de identiteit van uw buurman net zo serieus hebt nagetrokken, als de onze?"

De heer Dupont trekt verbaasd zijn wenkbrauwen op. Dit soort directheid is hij niet gewend en hij antwoordt dan ook wat van zijn stuk gebracht: "Hoezo? De papieren heeft niet bij U? Dat was toch afgesproken?" Hij kijkt wat verstoord zijn buurman aan.

"Er zouden toch geen problemen zijn, had u gezegd?"

Karl zwijgt in alle talen en zich weer tot Arie richtend, vraagt Dupont: "En wat bedoelt u met serieus nagetrokken? De papieren van deze monsieur?" wijzend op Karl.

"Luister, monsieur Dupont. Ik weet niet wat hier voor spelletje wordt gespeeld, maar ik begin een beetje mijn geduld te verliezen!" zegt Arie. Hij gaat verder: "Ik kom tot de conclusie dat u zich door deze monsieur," hij wijst op Karl, "een beetje in de luren hebt laten leggen. Wat heeft

hij u verteld? Dat hij de achterneef zou zijn van de beroemde schrijver Professor Christopher Albert Wilson, een topdeskundige in de Amerikaanse ruimtevaarttechnologie? En dat hij recht zou hebben op een financieel deel van de royalty's, bij uw bank in beheer, omdat hij zijn oom geholpen zou hebben bij enkele boekenuitgaven, omdat zijn oom niet erg commercieel was? Dat kan helemaal niet. Professor Wilson was wees vanaf zijn vierde, was niet getrouwd en had geen kinderen. En ook zijn ouders hadden in Amerika geen andere familieleden! Dus herhaal ik mijn vraag: heeft u wel de identiteit van deze mijnheer naast u grondig gecontroleerd?"

De heer Dupont keert nu om als een blad aan een boom. Heel erg geschrokken vraagt hij aan Arie: "Hoe weet u dit allemaal? Dat is precies het verhaal, dat ik van Monsieur Johann Schmetterling heb gehoord, behalve dat laatste stukje!" daarbij naar Karl kijkend met vragende ogen, alsof hij daarmee wilde uitdrukken: "Zeg me, dat het niet waar is!"

Nu is het de beurt van Arie om verbaasd te zijn: 'Wat zegt u nu tegen hem? Johann Schmetterling? Is dat zijn echte naam? Tegen ons vertelde hij, dat hij Karl heette en dat vond ik voor een Amerikaan al een rare naam. Snapt u nu nog niet, dat dit een gewone oplichter is?'

Op de een of andere slinkse wijze is hij achter de erfenis van professor Wilson gekomen. Natuurlijk heeft hij niet als laatst overgebleven familielid de papieren van Wilson moeten opruimen. Welnee, hij heeft gewoon ingebroken, hoogstwaarschijnlijk kort na de dood van de Professor, waarover gezien de naam en faam van Wilson, uitvoerig in de media is gepubliceerd. Hij is door diens papieren heengegaan en vond de verklaring, waarover ik net vertelde en die hij ons ook op de mouw speldde. Behalve dan, dat hij die inbraak eruit liet...." Arie keek wat schuin opzij naar Johann en zijn reactie op deze ontwikkelingen.

HOOFDSTUK 9 - DE ONTKNOPING

Johann was intussen een beetje wit weggetrokken, maar hij herstelt zich bliksemsnel.

Hij staat rustig op. Zijn pistool tevoorschijn halend, zegt hij: "Jammer, je kunt het niet altijd winnen, maar het was leuk geprobeerd. Ik kan u allen echter aanraden mij niet te volgen en geen andere rare streken uit te halen, want dit pistool is geladen en staat op scherp! En vooral geen rare bewegingen!" zijn pistool richtend op de bleke monsieur Dupont. Hij loopt naar de zijkant van het kantoor, ondertussen de vier overige aanwezigen scherp in de gaten houdend, naar de telefoonaansluiting. Met een forse ruk aan het snoer sleurt hij de hele aansluiting van de muur. "Dat belet u om domme dingen te doen, zoals de politie bellen bijvoorbeeld."

"Mogen wij u nog wat vragen?" zegt Arie. "Hoe wist u dat wij in deze bank moesten zijn? In uw papieren stond toch een heel andere bank in Lausanne?"

"Ja, dat klopt. In mijn papieren stond de Banque Migros. Maar ik vertelde toch in de papieren van mijn 'oom Chris' te hebben gekeken? Daar zaten ook bankafrekeningen bij. En je kan wel raden, van welke bank dat was? Goed zo: Crédit de Suisse in Lausanne. Het adres was zo gevonden. Maar het begon natuurlijk in Amsterdam, waar jouw vriendje Jan net dat ene boek voor mij wegkaapte...!"

"Daar heb ik nog een vraag over," zei Jan. "Hoe wist u, dat het eerste boek met een papiertje erin op de vlooiemarkt van het Waterlooplein te vinden was?"

"Ook daar wil ik wel op antwoorden. Het eerlijke antwoord is: heel veel geluk! Ik had in Amerika al de nodige onderzoeken gedaan en uitgevonden, dat de gehele oplage van de serie Mars-Saturnus-Venus naar Europa was verkocht aan een Amsterdamse agent, die de alleenverkoop voor Europa had. Met behulp van enkele vriendjes kwam ik erachter, dat die markt in Amsterdam de meest logische kanshebber was, waar ik het boek zou kunnen vinden. En dat was ook bijna gelukt, als jij," kijkend naar Jan, "mij niet net een minuutje voor was geweest en juist dat ene boek voor mijn neus wegkocht!"

Hij draait zich om en zei: "Wel heren. Genoeg gepraat! Ik kan niet zeggen, dat het mij een groot genoegen was, maar niettemin hoop ik u geen van allen ooit meer te zien. Blijft u rustig zitten om onnodig bloedvergieten te voorkomen. En denk eraan, geen flauwe trucjes! Ik wens u nog een goedemiddag!"

Hij sluit de deur rustig achter zich. Monsieur Dupont herstelt zich echter buitengewoon snel en drukt meteen op de alarmknop onder de tafel. Direct beginnen er bellen te rinkelen en worden stalen buitenjaloezieën naar beneden gelaten. In de kamer gaan automatisch de lichten aan.

De jongens zijn verbaasd over deze acties en kijken monsieur Dupont vragend aan, die meteen reageert: "Maak je maar geen zorgen. Dit is al enkele malen geoefend, maar het is ook voor mij de eerste keer om het echt in gebruik te zien! In elk geval zal onze vriend Schmetterling niet weg kunnen fladderen," lacht Dupont om zijn eigen grapje.

"Ook de buitendeuren worden centraal vergrendeld en onze bewapende bewakingsdienst heeft hem waarschijnlijk al onder schot in de grote hal. Zullen we even een kijkje gaan nemen, messieurs?"

Hij is al pratende naar de deur gelopen en houdt deze voor de jongens open.

Nog wat lachend over de onverwachte woordspeling van een fladderende Schmetterling, legt Arie aan Bob uit, dat het woord vlinder betekent in het Duits en lopen achter Monsieur Dupont aan om te zien, dat hij gelijk had.

Op de grond ligt, met de handen op de rug door degelijk Zwitsers staal geboeid, de heer Schmetterling te spartelen. "Maak me nu onmiddellijk los!" grauwt hij woest.

"Hier is sprake van een misverstand!"

"Dat zal de politie wel uitmaken, monsieur Schmetterling," zegt de heer Dupont uiterst beleefd. "Ah, daar zijn de heren van de Gendarmerie al!"

Zij stellen zich voor. Ook aan Bob, Jan en Arie. "Goedemiddag. Ik ben hoofdinspecteur Rudolphus Dupont, broer van de bankdirecteur. Bonjour, Pierre. Wat heb je nu weer voor me gevangen?" zegt hij het woord richtend tot de bankman, die wijst op de gedaante op de vloer.

"Ach, kijk eens aan wie we daar hebben!" De politieman buigt zich over een woest kijkende Johann, die nu iets rustiger is geworden.

"Onze grote vriend Schmetterling, alias Jackson, alias van Rijn, alias di Conemare!"

Hij richt zich tot de drie jongens: "Voorwaar een goede vangst! Deze boef wordt al wat langer internationaal gezocht en eigenlijk hoopte ik hem ooit nog eens in de boeien te kunnen slaan. Hij heeft, zoals U reeds hoorde

een internationale faam tot oplichting, vandaar die vele valse namen, die ons natuurlijk allang bekend zijn.”

“Mag ik je even onderbreken, Rudolphus? Laten we even naar mijn kantoor gaan, dan kan ik ondertussen de bank weer openen voor het publiek.”

“Goed idee.”

Op het kantoor van Pierre Dupont heerst al net zo'n kale zakelijkheid als de ontvangstruimte, waar de jongens zojuist vandaan waren gekomen. Dit kantoor was echter groter en bevatte niet alleen een glimmend bureau maar ook nog een zithoek, gevormd door 6 zware, bruinleren fauteuils. Ook hier hing een oude bankdirecteur vanaf een schilderij de bezoekers te aanschouwen en lag er een zacht, hoogpolig tapijt op de vloer. Een blonde juffrouw in blauw bankuniform deelt koffie rond en zet er tot vreugde van Arie een enorme schaal met verrukkelijke Zwitserse koekjes bij. Zijn steelse blikken blijven niet onopgemerkt en Pierre Dupont lacht: “Neem gerust! Ze zijn overheerlijk!”

“Vertel ons eerst eens, hoe jullie met Schmetterling, zoals ik hem nu maar verder ga noemen, in aanraking kwamen?” vraagt Rudolphus Dupont.

Bob, Jan en Arie vertellen de hele historie in geuren en kleuren aan de politiemans en de bankmanager, die steeds verbaasder gaan kijken.

Hierna neemt de inspecteur het woord: “Ik mag u namens de federale politie van Zwitserland feliciteren voor jullie assistentie. Wij waren al geruime tijd op zoek naar dit heerschap en we prijzen ons dan ook buitengewoon gelukkig, dat jullie drieën hierin een hoofdrol hebben gespeeld met gevaar voor eigen leven en ervoor hebben kunnen zorgen, dat deze knaap werd gepakt.

Wij zullen hem voor vele jaren gastvrijheid kunnen verlenen. En ook voor jullie gastvrijheid zullen we zorgen!”

De jongens schrikken even, maar zien de lachende ogen van de politiemans, die vervolgt: “Natuurlijk vergoeden we alle kosten, die jullie gemaakt hebben, zoals de trein en de hotelkosten in Morges. Bovendien is er internationaal een beloning uitgelooft van 15.000 Zwitserse Francs voor diegene, die tot de arrestatie leidde van dit heerschap. Dat hebben jullie dubbel en dwars verdiend! Nogmaals onze hartelijke dank!”

De inspecteur staat op en geeft hen alle drie een hand.

“De vergoeding en betaling van de beloning zal mijn broer Pierre wel verder met jullie regelen. Tot ziens en goede reis!”

De jongens zakken wat verbaasd in hun stoelen terug. In het afgelopen halfuur is wel erg veel gebeurd en er staat ze nog wat te wachten...

Monsieur Pierre Dupont heeft van zijn broer afscheid genomen en intussen kan ook het publiek weer vrij de bank in- en uitlopen. Hij komt bij hen zitten.

“Kijk,” zegt Arie. “Hier heb ik de papieren waar u eerder om vroeg.”

Dupont pakt ze een beetje verbaasd aan, maar laat verder niets merken. Hij staat op en loopt naar een kast, waaruit hij een grote, donkergroene dossiermap haalt.

“Hierin, messieurs,” richt hij enigszins plechtig zijn woorden tot de jongens, “staat alles in over de nalatenschap van de Monsieur le Professeur Christopher Albert Wilson. Eens even kijken.”

Hij opent de map en zoekt er wat papieren uit.

“Gevonden!” zegt hij. “Wel, ik zie, dat u de originele papieren hebt en geen knappe kopie, waar monsieur Schmetterling mee kwam aanzetten. Heel knap gemaakt, maar hij vergat het geheime merkteken van de printerproducent. Dat staat uiteraard niet op de originele met de hand geschreven papieren, kijkt u maar.”

Hij had een klein apparaatje gepakt en toonde de jongens, hoe je kunt zien, dat het voor de ogen onzichtbare merkteken van de moderne printer voorkomt op de papieren, die Schmetterling hem had gegeven. Jan is de eerste, die reageert: “Klopt helemaal, Monsieur Dupont. Bepaalde printerfabrikanten printen een onzichtbaar tekenje mee, zodat ze de historie kunnen controleren van hun apparaten, maar inmiddels zijn bepaalde overheidsinstanties niet zo gecharmeerd van dat idee. Overigens waren die kopieën, die Schmetterling u gaf, door mij gemaakt om hem op een dwaalspoor te brengen.”

“Prima gedaan. Ik moet zeggen, dat ook ik er bijna in was getrapt, als monsieur Schmetterling zich niet zo apart en opvallend had gedragen. Nu even wat anders. Kan ik jullie een lunch aanbieden?”

Arie reageert direct enthousiast: “Oh, dat komt als geroepen!” Hij heeft zich erg moeten inhouden niet alle koekjes op te eten. Ze lachen allemaal.

“Wat gaat er nu gebeuren met de inhoud van de papieren?” vraagt Jan, die graag ziet, dat de financiële zaken goed worden geregeld.

“Maak je geen zorgen. We gaan eerst even wat aan de inwendige mens doen en dan vervolgen we het zakelijke gedeelte.”

Na een kort telefoontje, zegt hij: “Willen jullie me maar volgen?” De heer Dupont gaat hen voor naar het bankrestaurant. Een heerlijke lunch in het fraai ingerichte bankrestaurant met warme en koude gerechten plus enkele glazen cola volgt. Voldaan teruggekeerd in het kantoor neemt Dupont het woord:

“Welnu, de ontknoping, messieurs!”

Hij opent de map, ordent wat papieren en vervolgt: “Mister Wilson heeft bij testament bepaald, dat 10% van alle royalty's, die zijn ondergebracht bij deze bank, in contanten in een nader te bepalen geldsoort moet worden uitgekeerd aan diegene, die de drie originele papieren kan overhandigen. Dat zijn deze dus!” Hij wappert vrolijk met de drie velletjes, die hij van Arie heeft gekregen en gaat door: “Tegen de huidige koers heeft professor Wilson hier een vermogen, bestaande uit beleggingen, rente en contanten ter grootte van 3.798.344,00 Zwitserse Francs. Tien procent daarvan is dus 379.834,40 Francs oftewel in euro's een bedrag van 231.606,34 door u te verdelen in drieën.”

“Tjonge, dat is ruim 70.000 euro de man,” fluistert Jan, behoorlijk onder de indruk van de onverwachte grootte van het bedrag.

“Zegt u mij maar, in welke coupures u het wilt hebben. Het hoeft, wat mij betreft, niet cash te worden uitgekeerd; dat was echt iets uit die tijd. We kunnen het natuurlijk ook giraal overboeken naar een bank van uw keuze. Dat kan zelfs vandaag nog, ook in euro's en is voor u uiteraard geheel zonder kosten!” zegt de heer Dupont, die Jan al zuinigjes had zien kijken.

“Het is het gemakkelijkste, als u de drie gelijke bedragen op onze bankrekeningen wilt overmaken. Hier zijn onze rekeningnummers,” antwoordt Jan en overhandigt de bankman het lijstje met de bankgegevens.

“Komt vandaag nog voor elkaar,” belooft monsieur Dupont.

“Nog een klein vraagje,” dringt Jan aan. “Zonder nieuwsgierig te lijken: wat gaat er nu met de rest van het geld van Professor Wilson gebeuren?”

“Oh, dat is geen geheim hoor!” antwoordt Monsieur Dupont. “De professor heeft bepaald, dat na aftrek van kosten voor beheer en dergelijke de daarvan overblijvende gelden volgens een door hem vastgestelde

percentagesleutel worden verdeeld over verschillende instanties en organisaties, die zich met ruimtevaart bezighouden.

Ik heb die lijst gisteren nog even doorgekeken, toen ik mij voorbereidde op dit bezoek en ik zag, dat er 2 instanties in Nederland zijn, die hiervan ook profiteren: S.R.O.N. en Estec Noordwijk.”

“Kijk, dat vind ik nu leuk om te weten. Bedankt!”

“Als ik me het hele verhaal goed voor de geest haal, dat jullie voor de lunch aan mijn broer en mij vertelden, dan moet ik zeggen, dat het erg lijkt op een spannend jongensboek!”

Ze barsten allen in lachen uit.

EINDE

© O.C.A. van Lidth de Jeude
Soest, april 2006

Lees het vervolg van de avonturen van
Bob, Jan en Arie in:

KLUSSEN MET CLICHÉS